DIRVA

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)
LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States $2.00
In Canada $3.00

Entered as Second-Class matter December 6th 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

No. 11 Kaina 5c. CLEVELAND, OHIO MARCH-KOVO 15, 1946 (31-mi metai :: 31st year)

The Ohio War History Commission Ohio State Museum Columbus Ohio

POLITIKA

Sveikiname Bostono LVS Skyrių

KOVO 10 d. Lietuvai Vaduoti Sąjungos ... atžymėjo savo pirmą pasirodymą — surengė pr... didelėje ir gražioje Muni... Bldg. salėje, South Bostone.

Turint galvoje kad Bostonas yra socialistų-sandariečių ir katalikų tvirtovė, tas pirmas nepriklausomas vidurio srovės pasirodymas yra tikrai žymus įvykis Bostono Lietuvių gyvenime. Jis yra žymus ne tik tuo kad jis yra pirmas mėginimas, bet ir tuo kad jis buvo labai nusisekęs mėginimas.

Didžiulė salė prisirinko beveik pilna žmonių, kurie tiek dėmesingu kalbų klausymu, tiek duosniomis aukomis (jų surinkta virš $400) parodė kad jie pritaria kalbėtojų pareikštoms mintims ir jų užbrėžtam darbo programui.

Tat sveikiname Bostono Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyrių už tokį nusisekusį žygį ir linkime jam ta pačia energija darbuotis ir toliau.

Yra šventa taisyklė: kur yra drąsos ir energijos ten netruksta ir pasisekimo. Kad taip tikrai yra, įrodė ne tik Bostonas bet ir Brooklynas.

Tik Brooklyne iniciatorium buvo Tautininkų Centras, kurs į Bostoną važiuojančiam ALM pirmininkui Adv. A. Oliui lygiu bulu surengė labai sekmingas prakalbas. Taigi atrodo kad tiek Naujoje Anglijoje, tiek New Yorke vidurinė srovė gražiai dirba ir susilaukia nuoširdaus visuomenės pritarimo.

GRAŽUS RYŽTINGŲ DARBININKŲ TIKSLAS

BOSTONO prakalbose, be vietinės publikos, matėsi svečių iš apielinkių: iš Worcesterio, iš Lawrence, iš Brocktono ir iš kitų vietų.

Čia tenka priminti kad Worcesteryje veikia vienas energingiausių LVS skyrių. Sukurtas pereitą rudenį, trumpu laiku jis sugebėjo nuveikti didelių darbų.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyrius yra ir Lawrence, ir jo narių tarpe turime nemaža gerų veikėjų.

Ateinantį sekmadienį, Kovo 17, prakalbas rengia New Britain, Conn., Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyrius. Jo kaimynas, Waterbury, jau iš seniau yra žinomas kaip vienas veikliausių LVS židinių.

Taigi visur kur tik pažiuri, tiesiasi tamprus LVS tinklas, pasiryžęs nenuilstamai darbuotis Lietuvos išlaisvinimui ir Lietuvių tautos prikėlimui.

ŠIĄDIEN REMKIME WILLIS-KELLY REZOLIUCIJĄ, NES RYTOJ GALI BUTI VĖLU

O DARBO sritis šiądien neribota. Tik kad užtektų jiegų ir išteklių! Antanas Olis ir Julius Smetona, kalbėdami Bostone, aiškiai parodė Lietuvių tautai grąsiančius pavojus, bet sykiu pabrėžė kad, reakcijai prieš bolševikišką imperializmą augant, atsiranda daugiau progų ir galimybių Lietuviškai akcijai sustiprinti.

Tačiau, kad ta akcija ištikrųjų butų galinga, ji ne tik turi buti tiksli, t. y. nutaikyta ten kur reikia, bet sykiu ji turi buti remiama visų Lietuvių.

Abu kalbėtojai pabrėžė Willis ir Kelly rezoliucijų svarbą ir nurodė kad nuo jų priėmimo ar nepriėmimo labai daug priklausys busima Lietuvos teisinė padėtis.

Tat kviečiame visą Lietuvišką visuomenę nuoširdžiai įsitraukti į tų rezoliucijų rėmimo akciją, kad ateityje netektų sielvartauti del musų neveiklumo. Šiądien tų rezoliucijų ideja jau yra išpopuliarinta Kongreso narių tarpe, ir vieninga visų Lietuvių akcija gali reikšti tų rezoliucijų priėmimą. Tat padarykime viską kad beveik iki galo privestas sumanymas nesugriutų kaip tik tuo momentu kada jau tiek maža betruksta jo įsigyvenimui.

G. M. ir G. E. Streikai Pasibaigė

Tvarkys Nukentėjusių Maitinimą

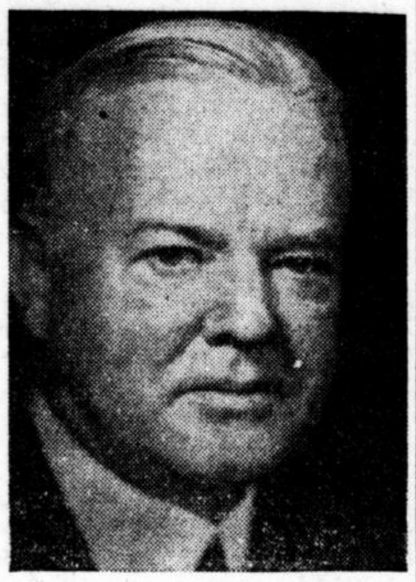

Puvęs Prez. Hoover, žymiausias maisto ekspertas I Pasaulinio Karo metu, dabar Prez. Trumano vėl pakviestas paimti karo nukentėjusių šelpimo maisto klausimą į savo žinią. Iki šiol Herbert C. Hoover užsiėmė užsienių šelpimo darbu.

NORI VĖL TRIJŲ SUSITIKIMO

Senatorius Connally pradėjo raginti laikyti dar vieną trijų didžiųjų konferenciją, išrišimui kylančio nesusipratimo ir gręsiančio naujo karo. Connally, narys Senato užsienių santikių komiteto, tikrina kad su Rusija butų galima sugyventi jeigu su ja butų kalbama tiesioginai, be jokių tupčiojimų. Jis taipgi nori kad ši šalis palaikytų pakankamai didelę armiją, didžiausį pasaulyje laivyną ir vyraujančią oro jiegą.

Rusija gali turėti savo komunizmą sau, bet jis turi buti paliktas Rusijoje.

Jeigu Amerika nori kalbėti su Rusija tiesiai ir atvirai, niekas kitas negelbės kaip tik pareikalavimas ištraukti raudonasias armijas iš visų bolševikų okupuotų šalių, kartu ir iš Lietuvos, nes karas senai jau baigėsi. Lai buna leidžiama šalims sugryžti į savo normalį gyvenimą.

Iki tas nebus padaryta, šalys merdės, žmonės badą kęs, Amerika turės rupintis jų šelpimu, ir už tai neš žmonijos neapykantą už apvylimą.

LEHMAN, UNRRA karo nukentėjusių šelpimo organizacijos galva, paskirtas dar Prez. Roosevelto, šiomis dienomis atsistatydino iš tų pareigų, del blogėjančios sveikatos. Lehman buvo New Yorko gubernatorium pirm to.

STREIKAVO 175,000 DARBININKŲ PER 16 SAVAIČIŲ

Detroit, Mich., Kovo 13. General Motors darbininkai, streikavę nuo Lapk. 21, 1945, pradės gryžti į darbus, nes tas ilgas streikas baigėsi. UAW (CIO) vadai sutiko priimti 18½c algų pakėlimą, vietoje reikalautų 30 nuošimčių.

Šis bergždžias ir nuostolingas streikas buvo neprotingas unijos užsispyrimas, ir jis kaštavo darbininkams apie $140,000,000 nuostolių algomis. Prie to dar darbininkai paneš apie 10 milijonų nuostolių iki galės pradėti pilnai dirbti.

Pati G. M. korporacija irgi panešė virš $500,000,000 nuostolių negalėdama išpildyti užsakymus.

Publika negavo taip reikalingų automobilių, jų gavimas pasistumė dar kelis mėnesius toliau. Valdžia nustojo milijonus dolarių taksais iš automobilių industrijos. Nukentėjo šimtai mažų biznių kurių pragyvenimas priklauso daugiau ar mažiau nuo automobilių biznio.

Laimėję streiką, bet pragaišinę 16 savaičių uždarbių, darbininkai neatgaus savo nuostolių per visą šios naujos sutarties laiką.

Unijos vadai, jeigu butų taikęsi ankčiau, nes galėjo gauti apie 18c pakėlimo nevilkiniant streiko taip ilgai, butų palengvinę darbininkams.

Išskyrus dalį užsispyrėlių, kiti darbininkai norėjo streiko pabaigos seniau, ir tą parodo jų džiaugsmas iš žinios kad streikas baigtas.

Šis streikas tiesioginiai palietė 175,000 darbininkų.

GOERING SAKO NORĖJĘS TAIKOS

Nuernbergo teisme Gen. Goering, Hitlerio draugas ir jo politikos rėmėjas, veda pats savo apsigynimą.

Jis prie kitų dalykų aiškina kad jis stengėsi kalbinti Hitlerį prie taikos nuo pat Muenchino krizio iki įsiveržimo į Rusiją.

Kitas žymus Vokietis tame teisme, Von Pappen, irgi įrodinėja kad jis stengėsi jieškoti taikos su sąjungininkais, kaip apie jo pastangas buvo skelbta karo eigoje iš Turkijos.

PRANCUZIJOJE įsteigta koalicinė valdžia griuva. Atsikratę Gen. de Gaulle iš šalies valdymo, komunistų-socialistų blokas tik tarp savęs riejasi, šaliai nieko gero nepadaro.

Gegužės mėn. įvyks rinkimai. Tikima kad Gen. de Gaulle vėl stos į rinkimus ir laimės vadovybę.

VOKIETIJOJ gręsia badas 10 milijonų Vokiečių, kaip praneša Britų miltaris valdytojas tenai.

IR G. E. LAIMĖJO 18½c PAKĖLIMO

Iš New Yorko praneša kad taipgi Kovo 13 d. baigtas General Electric Co. darbininkų streikas, ir šie darbininkai, po 53 dienų nedirbimo, laimėjo 18½c pakėlimo į valandą. Šis streikas lietė apie 100,000 darbininkų.

GM ir GE dirbtuvės randasi daugelyje miestų, taigi daugelyje paskiru šalies dalių darbininkai vėl pradės dirbti.

Streikų skaičius sumažėjo užsibaigus dideliems GM ir GE streikams. Betgi dar streikuoja apie 475 000 darbininkų šių kompanijų: Westinghouse Electric Co., Timken Roller Bearing Co., Canton, Ohio; International Harvester Co., Chicagoje, ir nekurios plieno išdirbystės dar nebaigė susitarimų su unija.

APIPLĖŠĖ MUKDENĄ IR PAVEDĖ KOMUNISTAMS

Kinams ir Amerikai bei Britams verčiant, Sovietai turėjo apleisti Mandžurijos miestą Mukdeną. Tačiau jį apleido visai apiplėšę, iš to miesto išvežta viskas kas tik buvo pačiuopiamo.

Neužteko to. Rusai pasirupino apginkluoti ir sukurstyti vietos komunistus pradėti to miesto užėmimą savo žinion. Taigi Mukdenas apiplėštas, paliktas dar karo siaube.

Nuostabu kad Maskva sutiko ištraukti savo kariuomenę iš Mukdeno.

PRANCUZIJA LEIDŽIA NKVD VEŽTIS RUSUS

Prancuzija turi pasirašius su Rusija sutartį, sulyg kurios Maskvos NKVD šnipai turi teisę pagrobti Prancuzijoje gyvenantį kokį jiems reikalingą Rusijos pilietį ir gabentis Rusijon. Ta sutartis neleidžia gaudyti baltųjų Rusų kurie gyveno Prancuzijoje prieš 1939 metus.

Sutartis tuo keista kad nereikalauja NKVD šnipų raportuoti Prancuzijos policijai kokį asmenį jie suėmė, todel Maskvos budelių agentai gali pasigauti kada ką nori, net ir Lietuvius.

SUOMIJOS prezidentu į vietą atsistatydinusio prezidento Mannerheim, išrinktas premjeras Kaasikivi.

UNO Saugos Taryba, kurios posėdis turėjo įvykti New Yorke Kovo 21, praneša posėdį pradės 4 dienomis vėliau.

•BANKUOSE šioje šalyje dirba virš 47,000 moterų.

Pralaimėtojas ir Laimėtojas Argentinoje

Štai du kandidatai pastaruose Argentinos prezidento rinkimuose: kairėje Dr. Jose P. Tamborini, apšauktas demokratinės unijos kandidatu. Dešinėje — Pulk. Juan Peron, Argentinos diktatorius, prieš kurį išėjo net Washingtono valdžia. Pastari rinkimų daviniai parodo kad Peron laimėjo prezidentystę, taigi tuomi prakišo ir Washingtono oficialai.

Rusai Veržiasi Link Teherano

U. S. ir Britanija Pasiuntė Maskvai Notas

Kovo 13 pranešta kad sovietų raudonoji armija, su Amerikos tankais priešakyje, prisiartino per 20 mylių nuo Irano sostinės Teherano ir kad žygiuoja vakarų-pietų kryptimi linkui Turkijos sienos ir turtingų aliejaus laukų Irake.

Amerika ir Anglija pasiuntė Maskvai reikalavimus pasiaiškinti del tokių klastingų žygių.

Tas raudonarmiečių žygis sakoma yra ženklas Teherano komunistams užgriebti Teherano valdžią į savo nagus.

Pranešimais iš Washingtono, Maskvos atsakymas galėsiąs palengvinti tą kritišką padėtį. Aišku, jeigu Washingtonas, kaip paprastai, priims Maskvos pasiaiškinimą patenkinančiu.

Maskva nerodo jokio palinkimo keisti savo apsiėjimus Irane iki atsieks savo nusistatyto tikslo.

Padėtis užsitęs, ir bolševikai laimėję ko jiems reikia, negavę jokio aktingo pasipriešinimo iš Amerikos ir Anglijos, tęs savo grobimus toliau.

Maskva turėjo ištraukti savo kariuomenę iš Irano Kovo 2, tačiau tos sutarties nepildo ir dar grobia daugiau.

Kovo 13 Prez. Truman turėjo 15 minutų pasitarimą su Sekretorium Byrnes.

Tuo tarpu, Kongreso Atstovas Taber pareiškė Atstovų Rumuose kad U. S. vis dar tebesiunčia pusėtinai daug reikmenų Rusijai. Per Sausio mėnesį Rusija $100,000,000 vertės reikmenų šituo valdžios žaidimu su lend-lease, nors karas pasibaigęs.

KARDINOLAS Glennon, St. Louis arkivyskupas, po pakėlimo į kardinolus Romoje, gryždamas Amerikon mirė Airijoje Kovo 9, kur jis buvo užsukęs paviešėti pas Airijos prezidentą S. O'Kelly. Kardinolas buvo 83 m. amžiaus. Jo kunas parvežtas į St. Louis palaidoti.

SMERKIA AMERIKOS BRITŲ SĄJUNGĄ

Po Churchillo pareiškimo kad Angliškai kalbančios šalys, Amerika ir Britanija, sudarytų savo artimą brolišką sąjungą, Maskva paleido gerklę rėkti ir smerkti tą sumanymą, tikrindama kad tai busią militariška sąjunga.

Tuo tarpu pati Rusija su Anglais jau turi pasirašius 20 metų laikui militarinę sąjungą, ir yra siulymas tą sutartį padaryti 50 metų laikotarpiui.

Stalinas pradėjo savo rėkimo politiką prieš buvusį savo draugą Churchill, už jo paakstinimą kad Amerika ir Anglija sudarytų savitarpinę draugingumo sąjungą. Tas Stalinui pasirodė kenksminga, ir jis jaučio balsu ėmė kaltinti Churchillį "karo kurstytoju".

Tuo tarpu gi Stalinas tęsia ginkluotus grobimus ir užkariavimą svetimų šalių, ir jis mano kad rėkdamas apie kitus nukreips nuo savęs pasaulio akis.

KONGRESO Ats. Randolph praneša kad savo kelionėje Pietų Amerikoje jis patyrė kad Maskva įsteigė komunistų propagandos organizaciją Centralinė Amerikoje, pasekmingam platinimui komunizmo Suv. Valstijose.

Vidaus Sekretorius

Julius A. Krug, 38 m., iš Madison, Wis., kurį Prez. Truman paskyrė Vidaus Reikalų Sekretorium į vietą Sekr. Ickes

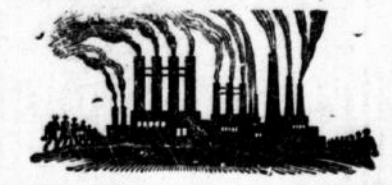

EKONOMIKA

Prieš-Streikinis Įstatymas Palaidotas

STREIKŲ banga, nors jau kiek ir atslugus, vis dar neleidžia kraštui gryžti į normalias ekonomines sąlygas.

Principinis General Motors streikas tebesitęsia, o ir įvairiose kitose pramonės srityse vis dar tebeina dideli streikai.

Atstovų Rumai, pabaidyti tos milžiniškos streikų bangos, maždaug prieš mėnesį buvo priėmę Atstovo Francis Case prieš-streikinį bilių, bet pereitą pirmadienį Senato pakomitis darbo ir švietimo reikalams Case bilių pradėjo į šalį ir jį pakeitė kitu, žymiai švelnesniu įstatymu, kurs, atrodo, negalės prisidėti prie darbo padėties normalizavimo. Iš Case biliaus išbrauktos visos griežtesnės vietos, net ir tos kurios numato priemones streikininkų riaušes sudrausti. Tokiu budu, iš pirmykščio griežto, prieš unijas nukreipto, įstatymo beliko nieko nereiškią, suglebę griaučiai.

AR TIK UNIJOS SU NEW DEALERIAIS NESUDARYS TREČIOS PARTIJOS?

TUO tarpu CIO iš darbininkų reikalų gynimo vis daugiau ir daugiau nukrypsta į politikavimą. AFL ir MESA kol kas dar tebėra abejojančioje pozicijoje, bet galimas dalykas kad, laikui bėgant, visos unijos susijungs į vieną ir drauge su New Dealeriais sukurs naują partiją, Anglijos darbo partijos pavyzdžiu. Skirtumas tik tas kad Anglų darbo partija yra aiškiai prieš-komunistiška, tuo tarpu kai Amerikos darbo partija, ypač jeigu joje dominuotų CIO, butų pro-bolševikiška. žinoma, šiądien tokia Amerikos darbo partija yra tik galimybė, bet ryt-poryt ta galimybė gali pavirsti tikrenybe.

PIRMIAUSIA REIKIA IŠRANKIOTI KOMUNISTUS

IŠ TŲ KELIŲ pastabų aiškėja kad dabartinė Amerikos ekonominė padėtis, greta viso kito, kelia ir politinių problemų. Per ilgoką Amerikos-Sovietų Sąjungos bičiuliavimosi laikotarpį, kurs dar ir šiądien nėra galutinai pasibaigęs, komunistai įvairiose Amerikos viešojo gyvenimo srityse susisukė lizdus, kuriuos nebus lengva išnaikinti. Ypač jie įsistiprino CIO sukurtame Politinės Akcijos Komitete.

Komunistų gi tikslas yra ardyti, dezorganizuoti krašto ekonominį gyvenimą. Šito akivaizdoje, kol darbininkų unijose žymų vaidmenį vaidins komunistinis elementas tol taikos darbo srityje sunku tikėtis.

Tat pirmoje eilėje reikia išrankioti komunistus ir komunistukus iš unijų vadovybės, o jau po to bus galima galvoti apie tvarkos darbo srityje įgyvendinimą.

ALAUS gamyba, del sumažinimo grudų alaus industrijai, bus sumažinta 25 nuošimčiais. Taipgi pranešama kad už 60 dienų daug alaus bus daroma iš bulvių krakmolo, vietoje iš grudų.

PENNSYLVANIJOJE

Philadelphijos tautiniai darbuotojai, Kristopas ir Emilė Žemaičiai Vasario 25 d., drauge su pp. Tvaranavičiais, išvažiavo į Floridą.

PHILADELPHIJOS PASTABOS

VASARIO 24, sekmadienį, Lietuvių Muzikalėje salėje iškilmingai paminėta 25 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktis.

Nuo 2 val. po pietų, didelė salė likos užpildyta jaunimo ir senimo iki pasienių. Programas susidėjo net iš 17 dalių.

L. M. salės pirmininkas P. Balinskas atidarė susirinkimą, po tam perstatė Mykolą Bigenį (nesenai gryžusį iš karo fronto) vesti dienos programą.

Sudainuota Amerikos ir Lietuvos himnai, visai publikai pritariant. Kun. L. Peciukevičius pasakė invokaciją. Dainos choras, vadovystėje Inž. W. Norkaus, sudainavo porą dainų.

Kalbas pasakė Prof. Alfred Senn, ir Kun. V. Vežys. Šv. Jurgio parapijos mokinės perstatė "Gyvą paveikslą" ir sudainavo dainų.

Reikšmingai kalbėjo Jonas Valaitis BALF atstovas iš New Yorko.

Kun. V. Martusevičius pravedė aukų vajų nukentėjusių Lietuvių šelpimui. Dvylikos metų berniukas, "captain" Teddy Kuligauskis, skaitė Proklamacijos nuorašą 28 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukakties proga, jam asmeniškai prisiųstą Gubernatoriaus Martin, ką gubernatorius buvo paskelbęs spaudoje.

Dom. Antanaitis, Lietuvių Baldų krautuvės savininkas, pasekmingai sudainavo "Kur Bakužė Samanota" ir kitą. Sekė daina p-lės Frances Nasauskaitės.

Inž. W. Norkus skaito Rezoliuciją Lietuvos vadavimo reikalu, kurią susirinkusieji priėmė atsistojimu.

Kun. V. Martusevičius pranešа susirinkusiems aukų vajaus rezultatus. Maisto užpirkimui (canned goods) Lietuviams pavargėliams Europoje, susirinkusieji prakalbose suaukojo $1101. Šv. Kazimiero parapija pridavė $500; Šv. Jurgio parapija — $400; Šv. Andriejaus parapija prides apie $400. Taigi minint 28 metus Lietuvos Nepriklausomybės, šelpimui aukų susirado apie $2500! Valio Philadelphijos Lietuviai!

UŽBAIGUS šį nepriklausomybės minėjimą ir gausiai parėmus Lietuvių karo nukentėjusių šalpos darbą, apatinėje salėje atsibuvo antras vertas pažymėti prieteliškas susirinkimas.

Ten susirinko keliasdešimts Lietuvių, vyrų ir moterų, atsisveikinimui ir pagerbimui dviejų musų visuomenės darbuotojų ir jų žmonų, kurie pasirengę apleisti musų miestą—tai Antanas Tvaranavičia, ilgus metus išbuvęs pirmininku SLA 135 kuopos, ir Kristopas Žemaitis, LVS 7-to skyriaus raštininkas.

Prie lengvų užkandžių ir išsigėrimų, užsipelniusiems tautiečiams ir jų žmonoms buvo pareikšta visa eilė gražių linkėjimų, paberta juokų, ir pageidauta kad pasilsėję jie vėl gryžtų atgal.

Vasario 25, mažai pasilsėję, abi šeimos, susispaudę į vieną mažą mašiną, pasileido kelionėn į šiltą Floridą. Laimingos kloties, tautiečiai.

SUAUGĘS ir prasimušęs į geresnį gyvenimą čia gimes jaunimas pradeda galvoti kitų Lietuvių jaunuolių likimu. Šio galvojimo priešakyje stovi William Paschall-Poška, Peter J. Satinskis ir kiti jaunuoliai. Šiam galvojimui pritaria ir atėjunai Lietuviai.

Klausimas keliama kaip vietos Lietuvių jaunimas gali pasiekti aukštesnės kulturos, prasimušti politikoje, pakilti socialiai Amerikonų tarpe, ir tp.

Pavieniams sunku tai padaryti ir to atsiekti. Taigi šie ir jiems pritarianti Lietuviai sumanė sudaryti organizaciją ir ją inkorporuoti vardu: American-Lithuanian League for Political and Social Advancement.

Šio sumanymo branduolys ir ėmėsi darbo — Kovo 10 d., surengiant čia gimusiam jaunimui viešą pokilį. Susirinkimo tikslas buvo išaiškinti jaunimui šios organizacijos tikslą, ir tt.

Z. Jankauskas.

PITTSBURGH

PITTSBURGHE ir Alleghenу apskrityje, kaip apskaičiuojama, truksta apie 20,000 gyvenamų butų. Dabartiniu laiku tik apie 800 namų statydinama, taigi negreit pasivys reikalingą butų skaičių.

MODERNIZUOS GELŽKELIO STOTĮ

Pennsylvania Geležinkelio kompanija pasirengus praleisti 15 milijonų dolarių modernizavimui savo geležinkelių stoties Pittsburghe, kaip pastaru laiku apie tai skelbiama.

Pagerinimas stoties, geležinkelio biznio ofisų ir viso pastato buvo numatyta 1941 metais, bet karas darbą sutrukdė. Dabar darbo bus imamasi be ilgesnio gaišavimo.

PASIEKĖ DIDELIO INEIGŲ PERVIRŠIO

Šio karo metu, Pennsylvanijos valstijos iždas, kaip praneša iždininkas, surinko didžiausį perviršių savo 170 metų istorijoje.

Valstija turi savo reikalams ir visokiems viešiems darbams net apie $110,000,000 sumą. Kadangi paprastai valstijų iždai buna tušti ir su deficitais, šis apsireiškimas yra didelės reikšmės.

GYVENTOJAI NUPIRKO DIRBTUVĘ

SCRANTON, Pa. — Karo metu čia veikė Murray Corp. dirbtuvė, kuri gamino karo dalykus ir kurioje dirbo keli tukstančiai darbininkų. Karas pasibaigė — darbai nutruko.

Pagaliau prieita rimto nuosprendžio: tą didelę dirbtuvę iš valdžios nupirko patys miesto gyventojai. Joje dirbs namams padargus ir joje ras darbo tarp 1500 ir 4000 darbininkų.

Karui pasibaigus miestas atsirado su 10,000 bedarbių ir dar sugryš tukstančiai vyrų iš kariuomenės.

●SPECIALĖS greitos kameros ištobulinta taip greitos kad galima padaryti 4000 fotografijų per sekundą.

Detroit, Mich., Naujienos

BALTIMORE, MD.

"DAINOS" 15 METŲ SUKAKTUVĖS

..Sekm., Kovo 17, Šv. Patriko dienoje, Baltimorės Lietuvių Dainos Draugija rengia didelį pokilį — paminėjimą savo 15 metų sukakties. Iškilmė įvyks Lietuvių auditorijoje, 851 Hollins St. Nuo 6 val. vakare bus koncertinė dalis. Dainuos gražiabalsis Klemensas Andreikus, tvirtabalsis Jurgis Galkus, lakštutė Elena Murchlandienė, ir visas Dainos Choras. Gros: gabi pianistė Elena Juškauskaitė; žavinga smuikininkė Lelija Grižinaitė, ir vikri xylofonistė, Audrė Velžytė. O jaunieji Dainiečiai irgi pasirodys. Tai grupė pianistų: Jakelina Kašinskaitė, Juozas Mačiulaitis, Tadas Bekerckis, Jievą Bekerckytė ir Geraldas Gelažela, kurie pavieniai ir visi kartu pateiks nepaprastas melodijas. Vadovaus muzikos mokytoja, Lelija Bakerckienė.

Per 15 metų vyresnieji dainavo ir grojo. Už jų nugaros per tą laikotarpį stovėjo uolus meno rėmėjai: Stasys Butkus, Juozas Milunaitis, Juozas Gutauskas, Juozas Kraučeliunas, Vincas Lukos, Bronius Aleknavičius ir pulkas kitų, kurie rėmė ir remia muzikos veiklą. Žinome ir jaučiame kad jie ir toliau su Daina pasiliks.

Dabar ateina talkon jaunieji Dainiečiai. Talka bus graži. Suskambės vilties dainos ir muzika; su skaistėjančia pavasario saule gaivins nelinksmas Lietuvių širdis....

Po programo, nuo 8:30 val., gros garsus Charles Paragon's orkestras. Čia bus gera proga gražiai pašokti ir pasižmonėti.

Tai bus vakars žavingas,
Linksmas ir gražus;
Linksmins Lietuvius jaunus.
Senus ir mažus.
Kol Lietuviškai dainuosim
Lietuva nežus!

Vikas.

Norvegijoje yra apie 800 Lietuvių Vyrų

Vokiečiai, ypač paskutiniais jų okupacijos metais, Lietuvius gabeno ne tik pačion Vokietijon, bet ir į kitus jų okupuotus kraštus. Taip nemaža Lietuvių atsidurė Italijoj, Suomijoj, Prancuzijoj, Holandijoj ir kitur.

Norvegijon 1944-45 metais jie prievarta atgabeno 450 Lietuvių. Vėliau šis skaičius padidėjo dar keliais šimtais. Mat, pasitraukdami iš Suomijoš, Vokiečiai atgabeno su savim ir nemažą dalį ten buvusių Lietuvių. Tuo budu Norvegijoje atsidurė apie 800 Lietuvių, bet tik vienų vyrų.

●1945 METAIS Wyoming valstijos upėse ir ežeruose buvo paleista virš 9,300,000 žuvyčių užveisimui tų vandenų žuvimi.

SVARBUS LVS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Svarbus LVS 6-to skyriaus susirinkimas bus laikomas šį sekmadienį, Kovo 17, nuo 1 v. po pietų, Šv. Antano parapijos mokykloje, 25th ir Vernor Hy.

Mes Detroito Lietuviai turėtume surengti masinį susirinkimą reikale Willis-Kelly rezoliucijos įneštos Kongrese Washingtone. Tą klausimą skyrius turės apsvarstyti.

Taipgi bus apkalbėta smulkesni reikalai sąryšyje su čia rengiamu Lietuvai Vaduoti Sąjungos metiniu seimu Birželio 1 ir 2 dd. Todel visi skyriaus nariai prašomi butinai dalyvauti susirinkime.

Taipgi Gegužės 31 ir Birželio 1 Detroite įvyks didelis paradas, paminėjimui 50 metų sukakties nuo automobilio išradimo ir pradėjimo vartoti.

Bus parodomi senieji pirmutiniai automobiliai ir dabartiniai, naujausi; taipgi bus perstatyta ir kitų išdirbysčių progresas padarytas per 50 metų.

Daugybė žmonių atvažiuos į šį paradą iš kitų miestų. Prie to, kitos tautos dalyvaus parade su savo fliotais. Gal ir mes Lietuviai galėtume pasirodyti Butų gerai tas pasvarstyti.

V. M.

UAW UNIJOS VADŲ VARŽYTINĖ

General Motors streikui baigiant ketvirtą mėnesį, kartu su derybomis su GM vadais, iškilo ir lenktynė už United Auto Workers (CIO) vadovybę tarp prezidento R. J. Thomas ir Walter P. Reuther, vice prezidento ir GM streiko vado.

Kovo 23 d. įvyksta Atlantic City, N. J., UAW nacionalinė konvencija, kur 17 unijos lokalų pirmininkų pasiryžę perstatyti Reuther į unijos prezidentus prieš Thomas.

PRAŠO NEŠAUKTI STREIKŲ MAŽAIS NESUSIPRATIMAIS

Anglies industrijos vadai atsikreipė į angliakasių unijos vadą John L. Lewis prašydami apsaugojimo nuo bereikalingų streikavimų, kad butų galima pravesti programas padarymui minkštos anglies pigiausiu ir pasitikėtiniausiu šalies kuru.

Šitą pageidavimą anglies industrijos vadai pasiryžę padaryti mainerių unijai ateinančiose derybose už naują sutartį. Kasyklų operatoriai sako, turi buti sulaikyti streikai ir uždarinėjimas kasyklų už visokius mažniekius kurie gali buti greitai sutaikinti įsteigtu nesusipratimams išspręsti komiteto.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvietą.

Šis Pabuklas Pats Važiuoja

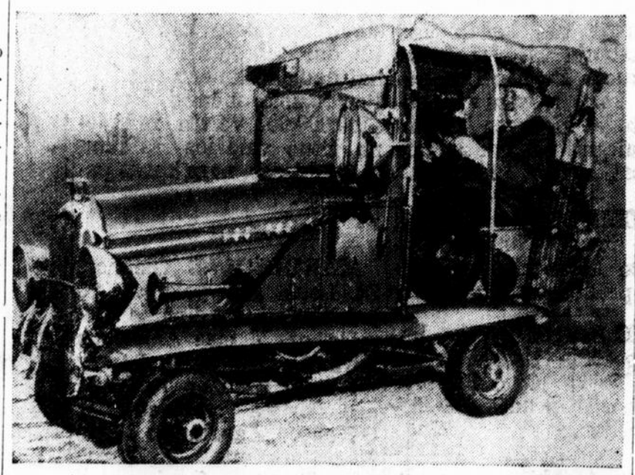

Edward C. Hammond, Newton, Mass., nenorėdamas laukti iki galės nusipirkti naują automobilį, pasidirbdino šitą pabuklą, surinkdamas visokiausias dalis, ir sako gali važiuoti 50 mylių galionu gasolino.

Atvyksta ir Jaunikiai!

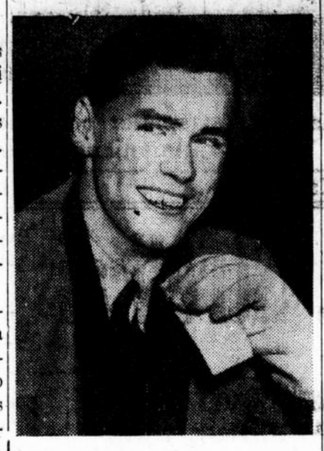

Ne tik Amerikos kariai apsivedė kitose šalyse ir dabar parsitraukia savo žmonas su kudikiais, bet ir WACs ir slaugės tą padarė. Šis vyras, Chr. Paterson, tarnavęs Britų oro laivyne inžinierium, gavo sau žmoną Amerikietę slaugę, dabar atvažiavo į Ameriką čia gyventi. Ta slaugė yra Paulina Motylewska, iš Three Rivers, Wis.

VELYKOMS MAISTAS IR RUBAI, NE MARGUČIAI

Daugelis nuo karo nukentėjusių Lietuvių Europoje Kalėdų šventėms gavo maisto, kurį paaukojo Amerikos Lietuviai. Jusų duosnumas juos tuomet suramino ir priminė jiems kad Amerikos Lietuviai jų neužmiršo.

Dabar artinasi Velykos. Išvietinti Lietuviai, išblaškyti po visą Europą, tegali prisiminti kilnią Velykų nuotaiką Lietuvoje. Per Velykų šventę, lygiai kaip per Kalėdas, praeities prisiminimai sukels juose liudėsio ir skausmo. Musų pareiga yra praskaidrinti jų tamsias dienas, parupinti kad Velykų šventės džiaugsmas ir juos bent kiek gaubtų.

Nepakanka palinkėti tiems varge atsidurusiems broliams "Linksmų Velykų", nepakanka juos raminti žodžiais, nepakanka Velykų margučio — **jiems reikia maisto, reikia drabužių, avalinės ir kitų daiktų.**

Patys ruošdamiesi Velykoms neužmirškite ir savo brolių ir seserų karo nualintuose kraštuose. Skirdami jiems maisto, vitaminų, muilo, ypač konservuotos mėsos, riebalų ir pieno.

Butų gražu jei į siuntinius galėtumet įdėti šiek-tiek cigarečių, paišelių, sąsiuvinių, rašalo miltelių (dried ink), popieros ir kitų reikmenų.

Pasveikinkime Lietuvius pabėgėlius drabužiais, marškiniais, batais, kojinėm, vaikų rubais, žaislais ir kitais daiktais.

BALF sandėlis laukia iš jusų šių dovanų, kurioms persiųsti jau visi žygiai yra atlikti. Kai šį atsišaukimą skaitysite dalis Velykinių dovanų jau bus pakuojama ir paruošiama išsiuntimui. Pridėkite ir savo. Siųskit savo dovanas į

LITHUANIAN RELIEF
WAREHOUSE
101 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.
BALF Valdyba.

PAJIEŠKAU pusseserę Marę Zozienę Šmigelskiutę, gyveno Pittsburghe ir Reading, Pa. Aš esu Izabelė Šmigelskiutė.
Izabella Augustine
1971 E. 56 st. Cleveland 3, O.

Zigmas Jankauskas
Real Estate — Insurance
Dirvos Atstovas
Prenumeratoms, Skelbimams
536 North 11th Street
PHILADELPHIA, 23, Pa.

J. Žemantauskas
Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

LIUTKEVIČIUS Antanas, 90 m., mirė Kovo 6, Clevelande. (Vilkijos par. žėbiškių k.) Amerikoj išgyveno apie 56 m. Pirmiausia atvyko į Buffalo, N. Y., paskui į Clevelandą, čia išgyveno apie 47 metus.

OKULEVIČIENĖ Barbora (buvus Ladaikienė), 49 m., mirė Kovo 1, Clevelande.

RUMZA Juozas, mirė Gruod. m., Buenos Aires, Argentinoj. (Alytaus ap.)

DUDENAITĖ Teklė, 47 m., mirė Gruodžio 16, Buenos Aires, Argentinoje. (Zarasų apsk.)

ZURAUSKIENĖ Elena (Gudlauskaitė), seno amž., mirė Vas. 11, Chicagoj. (Šiaulių ap. Radviliškio m.)

NORKEVIČIUS Jonas, pusamžis, mirė Vas. 8, Chicagoje. (Šakių ap. Griškabudžio p. Barzdų k.) Amerikoj išgyveno 25 metus.

KOVERA Juozas, 64 m., mirė Vas. 9, Chicagoje. (Šiaulių ap. Kuršėnų p. Akmenaičių k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

PETRAUSKAS Jonas, 58 m., mirė Vas. 9, Chicagoj. (Trakų ap. Žiežmarių par.)

KLIKUNIENĖ (Papsytė) Marcijona, 72 m., mirė Vas. 9, So. Boston, Mass. (Švėkšnos p.) Amerikoj išgyveno 33 m.

KUKLINSKIENĖ Jieva (Ruseckaitė), seno amž., mirė 9 Vasario, Chicagoj. (Marijampolės ap. Veiverių p.)

GRIGALIUNIENĖ Ona, 63 m., mirė Vasario 11, Chicagoj. (Šiaulių ap. Klovainių par.) Amerikoj išgyveno 43 m.

BALSIS Stasys, pusamžis, mirė Vas. 12, Chicagoj. Amerikoje išgyveno 35 m.

KUBILIENĖ Frances (Bimblaitė), 32 m., mirė Vas. 12, Chicagoj, kur buvo ir gimus.

BUDRAITIENĖ Petronė (Gedvilaitė), pusamžė, mirė Vas. 12. Chicagoj. (Raseinių aps. Kelmės par.)

GOBERIS Antanas, mirė Sausio 30, Swoyersville, Pa.

JUODSNUKYTĖ Paulette, 3 mėnesių, mirė Sausio 37, Askam, Pa.

NAVICKAS Tamošius, mirė Vasario m. Frackville, Pa.

BUBNIS Petras, 87 m., mirė Vas. m., Brooklyn, N. Y.

RUDELIS Charles, 45 m., mirė Vasario 13, Chicagoj, kur buvo ir gimęs.

ŽILINSKIENĖ Rozalija, pusamžė, mirė Vas. 11, Chicagoj. (Seinų ap. Lazdijų par. Burdiškių k.)

RAPOLEVIČIUS Jonas, mirė Vas. 12, Chicagoj. (Tauragės aps. Naujamiesčio par. Rymžinčių k.) Amerikoj išgyveno 42 metus.

ZABELIENĖ Marė (Dapkevičiutė), mirė Vas. 13, Kouts, Ind. (Utenos aps. Anykščių p. Bičionių k.)

ŽIBUTIS Kastantas, mirė Vas. mėn., Baltimore, Md.

LAUKEVIČIUS Antanas, 42 m., mirė Vasario m., Baltimore, Md.

GOJIENĖ Frances, mirė Vasario m., Nashua, N. H.

SOKIENĖ Elena (Grauslytė), mirė Vas. m., Nashua, N. H.

BERNOTIENĖ Petronė (Mockaitė), mirė Vas. 15, Chicagoj, sulaukus gilios senatvės. Amerikoj išgyveno 50 metų.

URBONIENĖ Katrina, 68 m., mirė Vas. m., Mahanoy City, Pa.

JONAITIS Petras, seno amž., mirė Vasario 15, Chicagoj. (Šiaulių ap. Kliukų p. Dargėnų k.)

MASALSKIS Benis, mirė Vasario m., Shenandoah, Pa.

SUBAČIENĖ Pranė, mirė Vasario m., Shenandoah, Pa.

ŠIMKEVIČIENĖ Antanina, 50 m., mirė Vasario 18, Benton Harbor, Mich. (Kauno aps.)

MOLIUSIENĖ Teofilė, mirė Sausio 30, Sugar Notch, Pa.

KAREČKA Juozas, pusamžis, mirė Vas. 3, Chicagoj. (Telšių ap. Alsėdžių p. Vilkų k.) Amerikoj išgyveno 32 m.

ZANIONIENĖ Juzė, mirė Sausio m., Shenandoah, Pa. . ?

USALIS Ignas, mirė Sausio m. Shenandoah, Pa.

JURGELIS Adomas, 59 m., mirė Sausio 22, Philadelphia, Pa.

ŽALADONIENĖ Marcelė, mirė Sausio mėn., Bridgeport, Conn.

JUŠKEVIČIUS Jonas, mirė Sausio m., Bridgeport, Conn.

JEKAVIČIUS Jeronimas, seno amžiaus, mirė Vasario 17 d. Taunton, Mass. (Tauragės par. Telšių ap.) Amerikoje išgyveno 44 metus. Paliko žmoną, tris dukteris ir keturis anukus.

Moncrief Exhibits Namų ir Gėlių Parodoje

Per suviršu 50 metų Clevelando ir apielinkės žmonės visada jungė vardą "MONCRIEF" su geriausiu, pasitikėtinu šildymo padargu.

Jusų namas, šildomas Moncrief, ar gasiniu, aliejiniu ar angliniu visada teikė geriausį patogumą. Moncrief visada teikė didžiausią dolario vertybę namų šildymo įrengime.

Palaikymui savo pirmynžangos, Moncrief šiądien padirbdino net geresnius ir patogesnius šildymo padargus negu kada kitados savo istorijoje. Tai yra padargai kurie bus atsakanti ir geri 10 metų nuo dabar, taigi kodel neįsigyti dabar ir nesinaudoti šiuo moderniškų šildymu dabar.

Pamatykit Moncrief's išstatymą puikių, pilnai automatiškų šildymo ir oro kondicionavimo padargus dabar Home and Flower Show.

Amatorių Imtikų Turnamentas

The Northeastern Ohio A. A. U. Amatorių Imtikų Turnamentas atsibus penktadienį ir šeštadienį, Kovo 15 ir 16, Central Armory. Visi amatoriai imtikai šiame distrikte užkviesti dalyvauti ir tikma didelio jų susirinkimo.

Šio vietinio Turnamento laimėtojai bus pasiųsti į National A. A. U. susirinkimą Brooklyn, N. Y., Balandžio mėnesį. Laimėtojai kiekvienoje divizijoje gaus A. A. U. dovanas ir asmenines trophejas nuo žymių Clevelando sportininku.

Turnamentas prasidės penktadienio vakare nuo 7 val., su semi-finals šeštadienį po pietų nuo 2 val. Galutinės imtynės atsibus šeštadienio vakare nuo 8 val.

Prie šio turnamento surengim darbuojasi Jack Ganson.

Vytautas Markuzas
Dirvos Atstovas
Prenumeratoms, Skelbimams
3907 Lillibridge
DETROIT 14, MICH.

Žinok Amerikos KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Angliškoje kalboje, su visais Amendmentais, 30 puslapių knygelę, prisiųsim visai Dovanai tiems kurie užsirašys Lietuvių Naujienas dviem metams arba gaus du metinius skaitytojus ir prisiųs $2.00 su nurodymu kam Lietuvių Naujienas siuntinėti, minimą knygelę prisiųsim jums visai dovanai už pasidarbavimą.

LIETUVIŲ NAUJIENOS
832 N. 6th St. Philadelphia 6 Pa

P J. KERSIS
609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuoee, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Tegul meilė Lietuvos
Dega musų širdyse — —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

LVS Skyriai, Rengkites LVS 6-tam Metiniam Seimui Detroite

SEIMAS BUS DVI DIENAS — BIRŽELIO 1 ir 2, 1946

Skyriai Darykit Naujų Narių Vajų — Platinkit Knygą "Lietuva Tironų Pančiuose"

Detroitiečiai Smarkiai Rengiasi Seimui!

Detroit, Mich., Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-tas skyrius šymet pasiėmė surengti 6-tą LVS metinį seimą. Kiek jau dabar žinoma iš Centrui patiektų žinių, tai bus toks seimas į kurį norės kiekvieno LVS skyriaus delegatai važiuoti.

Reikia žinoti kad Detroitas per save įdomus miestas, na o šymet galima bus lengvai visais budais į seimą važiuoti — automobiliais, traukiniais ir orlaiviais, taigi kiekvienai kad ir tolimiausiai kolonijai į Detroitą atvykti lengvai galima.

Tolimiausias nuo Detroito L. V. S. skyrius randasi Los Angeles, Kalifornijoje. Iš ten gal negalės delegatai atvykti, tačiau Los Angeles skyrius kitaip prie seimo prisidės: aukomis ir naujų narių pirašymu.

SEIMAS JAU TIK UŽ DVIEJŲ MĖNESIŲ

LVS seimas šymet bus taip sakant "ankstyvas": Birželio 1 ir 2 d. Kitais metais budavo Birželio pabaigoje ar net Liepos pradžioje. Tačiau kadangi LVS susitvėrė Birželio 7 ir 8 d., 1941, Tabor Farmoj, taipgi Michigan valstijoje, tai Birželio 1-2 dienomis seimas nėra nenormalis.

Kitų tolimesnių kolonijų — Bostono, Lawrence, Nashua, New Britain, Waterbury, Worcester, Brooklyn, Long Island, Newark, Baltimore, Philadelphia skyriai lengvai gali į seimą pasiųsti po 2 ar 3 delegatus. Na o Clevelando ir Chicagos skyriai privalės pasirodyti tikrais draugiškais kaimynais ir už Detroitiečių gausų lankymąsi į seimus Clevelande ir Chicagoje, sudaryti savo dideles delegacijas į Detroitą važiuoti.

Detroito Seimo Rengimo komisija ir LVS centras praneš seimo smulkmenas vėliau.

Tačiau dabar norime priminti kad iki seimo liko tiktai du pilni mėnesiai — Balandis ir Gegužės — ir todel kreipiamės į visus LVS skyrius ir pavienius narius imtis darbo kuris atžymėtų šeštą metinį seimą nuo visų kitų seimų.

NAUJŲ NARIŲ VEJUS

Visų LVS skyrių prašome užvesti LVS seiminį narių vajų, kad galėtume seime linksmai pranešti kad LVS narių skaičius paaugo ir kuris skyrius daugiausia naujų narių prirašė.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos iki šiol nudirbti dideli darbai yra paakstinimas kodel visuomenė privalo šią organizaciją remti ir tapti jos nariais.

Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė dar neatkovota — reikia darbas vesti ir toliau, ir LVS tą darbą garbingai veda.

Kitas LVS skyrių darbas kurio centras prašo tai išrinkti iš senų narių duokles, taipgi sutvarkyti narių sąrašus ir prisiųsti centrui valdybų naujus vardus ir adresus.

Narių ir valdybų suregistravimui LVS Centro sekretorius šiomis dienomis išsiunčia skyriams speciales korteles. Išpildę tas korteles, įrašę valdybos ir paskirų narių pilnus vardus ir adresus, jų mokestis, korteles grąžinkit centrui. Ir gavę naują narį jo vardą ir adresą prisiųskit centrui.

PLATINKIME KNYGĄ "LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE"

LVS skyrius ir veikėjus laukia kitas didelis darbas — tai rinkimas prenumeratų naujai leidžiamai didelei istorinei knygai "LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE".

Tą veikalą skaitantieji Dirvoje matote koks tai svarbus dokumentalis aprašymas — atskleidimas to kas iki šiol nuo musų buvo uždengta bolševikų siena. Matote kad tą veikalą rašo tokie asmenys kurie buvo arti net prie paties Stalino ir girdėjo jo kalbas ir jas užrašė. Ar gausit geresnį ir tikresnį veikalą kaip šis, kurį visuomenei pateikia Lietuvai Vaduoti Sąjunga?

Tik dalis Amerikos Lietuvių šiuo budu per Dirvą su to veikalo turiniu susipažysta. Svarbu kad tą knygą turėtų dešimtys tukstančių Lietuvių — ir kas tik ją skaitys tam atsidarys akys, tas taps geresnis kovotojas prieš komunizmą ir jo klastingus agentus ir čia pat Amerikoje.

Jau dabar kyla reikalavimai tą veikalą išleisti Angliškoje kalboje. Tėmykit, gerbiamieji, kadangi tas veikalas parašytas originaliai Lietuviškai tai jo išvertimas ir išleidimas Angliškoje kalboje priklausys nuo jo išplatinimo Lietuviškoje kalboje.

Todel LVS skyriai, pavieniai nariai ir geri rėmėjai, pasirupinkit parėmimu išleidimo šio veikalo Lietuviškai, ir greitai.

Knyga jau spaudoje, ir kas paskubins prisiųsti savo prenumeratas ir aukas parėmimui to veikalo išleidimo, tų vardai patilps knygoje.

Knygos prenumerata $3, bet reikalinga ir stambesnių aukų, ką tuli prenumeratoriai jau ir siunčia.

LVS CENTRAS
6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio.

Lietuvis Nelaisvis Nori Susirašyti su Amerikos Lietuvaitėmis

Kitas Lietuvos jaunuolis Vokiečių išvežtas į Vokietiją į darbus, taip pat pabėgęs į Amekiečius, kai tie įžygiavo į Europą, vėliau perduotas Anglams, budamas jų belaisvėje nori susirašinėti su Amerikos Lietuvaitėmis. Jis yra Anglų belaisvis. Rašo:

Sėdėti lageryje baisiai nusibodo, tas pats ir tas pats, nieko įvairaus nėra. O į laisvę neleidžia ir kaip matosi laisvė taip greit neateis. Su savo tėvyne jokio ryšio neturiu, nes Rytų pabaisa turi prislėgęs musų tautą ir jos laisvę. Iš ten negalima jokios žinutės gauti. Todel kreičiuosi į jus, Amerikos Lietuvaitės, norėdamas susirašinėti su jumis laiškais, kurie mane aplankydami palinksmins ir paįvairins mano gyvenimo nuobodumus. Į kiekvieną gautą laišką mielai atsakysiu. Rašydamos įdėkit "International Postal Coupon" pašto ženklui atsakymui.

Mano adresą gausit Dirvos Redakcijoje. **Berželis.**

•VYRAI ir moterys dėvėjo plieninius kalnierius 1860 metų laikotarpiu. Jie buvo nupalivuoti baltai ir buvo galimi numazgoti šlapiu skaruliu.

BOLŠEVIKŲ PAVOJUS PABĖGĖLIAMS BELGIJOJE

BELGIJOJ RANDASI VIRŠ 2,000 LIETUVIŲ

Iš Brussellio, Belgijos, rašoma:

Reguliariai pradėjo pasiekti Belgiją Dirva. Tuomi teikiate daug malonumo ir naudingų žinių Lietuviams civiliams pabėgėliams (apie 60 asmenų) ir karo belaisviams (apie 2,000).

Civilių pabėgėlių materialinio gyvenimo sąlygos nėra perdaug blogos. Norintieji dirbti randa darbo, nors ir ne pagal savo specialybes bei išsimokslinimą. Diplomuotas agronomas dirba kaipo paprastas garažo darbininkas; kitas diplomuotas inžinierius tą patį darbą dirba. Štai kitas, buvęs žymus Lietuvos Respublikos valdininkas, nesigėdi nusileisti į anglies kasyklas. Darbas žmogaus nežemina!

Bet daug neramumo bei įsinervinimo įneša į civilių bėglių gyvenimą nuolatinis grąsinimas buti atiduotiems "tėvui Stalinui". Mat, Belgų vyriausybė turi sudarius su Sovietais sutartį pagal kurią pasižada keistis pabėgėliais. Sako kad Sovietų Sąjungoje esą dar keletas tukstančių Belgų deportuotų arba dalyvavusių kare prieš bolševikus belaisvių.

Grąsinimai prasidėjo 1945 metų Rugpjučio 6 dieną. Bolševikai Pabaltijo pabėgėlius laiko savais piliečiais (sovietų piliečiais). Belgų vyriausybė atrodo taip pat interpretuoja. Remtis tarptautine teise irgi nieko nepadeda.

Atrodo kad demokratijos laimėjo karą tam kad pralaimėtų elementarinį žmoniškumo principą, kurį ikšiol gerbė net patys žiauriausi barbarai.

Belgų pats didžiausias įtempimas buvo Kalėdų švenčių metu. Pažymėjimų atėminėjimas, vertimas vykti į koncentracijos lagerį. Darėme visur žygių. Pagaliau pavyko per vieną žymų Belgų politikos vyrą, C. Huysmans, palenkti musų naudai p. Spaak, Užsienių Reikalų ministrą. Dalykas laikinai sutvarkytas. Ar ilgam, ar tik laikinas "prajovas", Dievas žino. Sovietai savo ilgas rankas visur kiša.

Širdingai dėkodamas visų Lietuvių vardu, reiškiu gilią pagarbą **Kun. J. D.**

•300 LIBERATOR lėktuvų nuskridimui iš Britų salų Berlinan ir sugryžimui reikalinga gasolino tiek kiek sunaudojama gasolino visokiems reikalams Baltimore, Md., per 24 valandas.

Churchill Pagerbtas

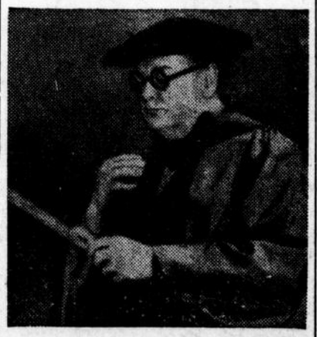

Buvęs Britų premjeras Winston Churchill, viešėdamas U. S., pastaru laiku apdovanojamas vienas po kito mokslo daktaro laipsniais, paskirose Amerikos kolegijose ir universitetuose.

Lietuva Visai Nuskurdinta

Švedijoje leidžiamas Lietuvių pabėgėlių laikraštis Svetur patiekia sekančių žinių:

Vėl gauta žinių iš komunistų trempiamos Lietuvos. Jos yra visai naujos, nes jas perdavė žmogus buvęs Lietuvoje iki praėjusių metų Lapkričio pabaigos. Iš Lietuvos jis išvyko Lapkričio 28. Jis pasakoja:

Ekonominė padėtis. — 30% žemės neapdirbta. Bado tačiau nėra, ir, atrodo šią žiemą dar nebus. Algos kaip ir 1941 metais. Spekuliacija didžiausia, ji bolševikinio režimo toleruojama, nes praktiškai pagal korteles negalima nieko gauti. Geriausius davinius — didžiausias normas — gauna komunistų partijos ir valdžios nariai pagal vadinamas literarines korteles.

Visas ekonominis Lietuvos gyvenimas griežtoje Maskvos kontrolėje, išskyrus smulkius užsiėmimus, kaip batsiuvių ir kirpėjų. Visa gamyba, kaip ir žemės ukio produktai, išvežama į Rusiją.

Susisiekimas visai blogas. Į Vilnių ir Šiaulius traukiniai eina tik kas antrą dieną, bet jais pasinaudoti galima tik su kokomandiruotėmis, kurias tik komunistų partijos nariai tegauna.

Didžiausias Rusinimas. Dabartiniu metu Lietuvoje vyksta plačiausio masto rusinimas. Jau spėta priveisti nemažas skaičius raudonųjų burliokų, pav. Kaune 20,000, o Vilniuje net iki 40,000 Rusų palankiausiomis sąlygomis įkurdinta.

Lietuvoje įkurdinami Rusai susideda iš demobilizuojamų raudonarmiečių ir nazių okupacijos metu atgabentų Rusų likučių.

Demobilizuojamiems išduodami pasai, kuriuose ne tik įrašoma jiems Lietuvių tautybė, bet ir sulietuvinama pavardė. Tą principą vartoja ir draugai komisarai, pav. iš Rusijos gilumos atgrustas vietinės pramonės komisaras, nemokąs nei žodžio Lietuviškai, vadinasi Laurinaičiu. Kitas vėl — Bertašiunas, trečias Banaitis, tt.

Engėjai. Kaip 1941 metais Lietuvą valdė Pozdniakovas, taip dabar visu žiaurumu siautėja Suslovas. Bjauriausi komisarai — Gedvilas, Žiugžda ir pats Paleckis. Visi komisariatai Vilniuje, tik vietinės pramonės komisariatas Kaune.

Lietuvos engėjas Sniečkus kol kas dar gyvas. Guzevičius ir Girdzijauskas pakliuvo į nemalonę — atstatyti. Visi susirašinėjimai tarp komisariatų ir įstaigų eina vien tik Rusų kalba.

Kulturinis gyvenimas. Mokyklų lygis žemas, nors jų ir yra. Mokytojų labai truksta. Rusų mokyklų daug, ir net trys Rusų mokyklos atidaryta Klaipėdoje.

Į universitetą įstojusių studentų 80 nuoš. sudaro moterys, nes vyrai del NKVD siautėjimo diena iš dienos papildo partizanų eiles.

Rašytojų draugija įsikurus Tubelio viloje, yra vadovaujama Cvirkos. Visi rašytojai privalo buti draugijos nariai, todel rašytojų draugijoje randam Kun. Sabaliauską, A. Miškinį ir kitus.

Salomėja Neris mirus nuo kepenų vėžio. Liudas Gira — paraližiuotas guli Vilniaus ligoninėje. Čiurlionienė bando užimti Salomėjos Neries vietą. Didžiausiu dramaturgu pasidarė Borisas Dauguvietis.

Bortkevičienės laidotuvių keblumai. Senutė Bortkevičienė (buvus Lietuvos Žinių leidėja) Spalių gale mirė. Nemažą nerimą rašytojų draugijoje sukėlė rašytojas Kazys Jakubėnas, pasiulęs Bortkevičienės atminimą pagerbti atsistojimu.

Vietiniai komunistai, kratydamiesi atsakomybės ir nežinodami kaip Bortkevičienę laidoti, užklausė Centro Komiteto Maskvoje. Nelaukus atsakymo, žmonės pradėjo rinkti aukas Bortkevičienės laidojimui, bet tai NKVD įsakymu buvo nutraukta.

Buvo paskirta 3,000 rublių karstui, ir, išvežus sunkvežimiu (troku) ji Troškunuose palaidota. Kaune laidoti uždrausdė.

Šis faktas parodo kaip bejiegiai ir iš Maskvos virvutėmis tampomi yra tarybinės Lietuvos komisarai ir kiti Rusams besilaižą Lietuviai, kad net turi atsiklausti kaip laidoti mirusį žmogų.

Menka spauda. Kurybinio entuziazmo nėra. Nors laikraščių nemaža, bet jie visi skysti. Kadangi niekas nerašo, knygos nespausdinamos.

Apie 30,000 vėl Iššudyta Lietuvoje

Išveža po 4,000 per mėnesį. Apie 30,000 žmonių Rusai jau spėjo Lietuvoje nužudyti. Dabar per mėnesį išvežama tarp 3—4 tukstančių. Areštuojama tarnybose, darbavietėse.

Iš kalėjimų surenkami nelaimingieji gabenami į šiaurinį Uralą.

Iš 1941 metais išvežtųjų tegryžo vienas nuošimtis. Tarp žymesnių gryžusių randam buvusį Kuno Kulturos Rumų direktorių Augustauską, Dr. D. Cesevičių, Kun. Vailokaitį, Dr. Ambrozaitį. Kun. Vailokaitis vėl išvežtas. Tokio likimo sulaukė ir Dr. L. Bistras.

•KARO METU Amerika ištobulino tokį mirtinį žiurkių naikinimo nuodą, žinomą 1080, kad tiktai profesionalai ir išlavinti žiurkių naikintojai tegalės jį pirkti civiliniam naudojimui.

AUKOS LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

Narių Mokesčiai, ir Pinigai už Knygas

BALTIMORE, HD.

LVS 4-to skyriaus susirinkime Vasario 26 d. šie noriai sumokėjo savo duokles:

A. Kundrota	2.00
A. Gutauskienė	2.00
J. Gutauskas	2.00
J. Kvederienė	2.00
J. Šakalys auką $3 ir duoklių $2	5.00
O. Rekuvienė	2.00
O. Laukienė	2.00
K. Stuikis	2.00
V. Pavilionienė už 2½ m.	5.00

Skyriaus susirinkime buvo pakelta klausimas išleidimo knygos "Lietuva Tironų Pančiuose" Angliškoje kalboje — kad visas Angliškai kalbantis pasaulis gautų suprasti kas ištikrųjų yra Maskva ir jos raudonieji valdovai, kas dedasi ne tik Lietuvoje bet ir kitose sovietų okupuotose šalyse.

J. S. Galinaitis, Fin. Sekr.

KITOS AUKOS IR PINIGAI UŽ KNYGAS

LVS narys ir rėmėjas, Detroit, Mich.	$25.00
A. Medelis, Monroe, Mich.	10.00
Jurgis Bosas, Watertown, Conn.	10.00
A. F. Brazinski, Oregon City, Ore.	1.00
A. Raulinaitis Petersburg, Ill.	5.00
Ronald Pocius Los Angeles, Cal.	2.00
Anna E. Kadgis Amsterdam, N. Y.	3.00
Kathryn Vitkus, Susquehanna, Pa.	3.00
M. Bulka, Brooklyn, N. Y.	2.00
Michael Shugdinis Pittston, Pa.	5.00
John Trucen, Barberton, Ohio.	5.00
S. Cverka, New Haven, Conn.	2.00
Vincas Kasparavičius Shenandoah, Pa.	1.00
Agnes Lutwinas, Thompsonville, Conn.	5.00
J. Kralikauskas, Newark, N. J.	2.00
B. Šidlauskas, Hartford, Conn.	1.00
Vincent Borey, Irvington, N. J.	5.00
Mrs. M. Račas, Waterbury, Conn.	4.00
Frank Parnarauskis Gardner, Mass.	2.00
Jos. Laukis, Chicago	1.00

KAS DAUGIAU?

Siųskit savo auką Lietuvos vadavimo akcijai remti. Remkit U. S. Kongrese ineštų rezoliucijų pravedimą Kongrese. Aukokit Lietuvai Vaduoti Sąjungai, kuri aktingai dirba Lietuvos nepriklausomybės gynimo darbe. Aukas siųskit:

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

Lietuvos Partizanai Veikia Stipriau

Tik dėka partizanų Lietuvos kaimas nesunaikintas. Dabartiniu metu mažesniais buriais į kovojantį Lietuvos kaimą įžengti ar įvažiuoti nedrysta net 150-200 istribitelių. Istribitelius sudaro NKVD burliokai ir išgamos Lietuviai.

Rudens mėnesiais Rusai buvo nusistatę likviduoti Suvalkijos partizanus. Paleido tris pėstininkų divizijas su tankais ir žvalgybiniais lėktuvais. Pagavo keturis partizanus. Kiti išbėgiojo. Dabar ir vėl veikia. Partizanų tarpe didžiausia vienybė.

Rusai norėjo 30,000 vyrų mobilizuoti. 3,000 paėmė arba nužudė.

Žydai Lenkijoje Labiau Neapkenčiami

Iš Lenkijos ateinančios žinios skelbia kad ten Žydų neapykanta pakilo netikėtinai didesnė negu buvo prieš karą.

Iš bolševikų kontroliuojamų šalių Žydai bėga į Amerikos zoną Vokietijoje, iš ten tikėdami patekti į Ameriką ar kur kitur kur jiems butų saugiau gyventi. Patys Žydų komitetai dabar jieško galimybių išvežti Europos beviečius Žydus į Pietų Ameriką.

'Timeless Lithuania' $3

(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiais)

Amerikos Lietuvių Misija
ir Jos Darbai

Tuoj reikalaukit sau vienos arba daugiau šių įdomių knygų-albumų su plačiu aprašymu apie Amerikos Lietuvių Misijos veikimus Washingtone ir San Francisco. Albumas 32 pusl., 9x12 colių dydžio, su gausybe fotografijų ir Lietuviškais ir Angliškais aprašymais apie Misijos žygius. **Auka $1.00 už vieną.**

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

'Kaip Jie Mus Sušaudė' 1 knyga $1

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ $5, 15 UŽ $10

Užsakymus siųskit cash pinigais arba čekiais, ir tuoj gausit savo knygas.

LVS CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

ŠELPIMAS IR PIKTA POLITIKA

Vokiečių Tautos Sunaikinimas Vykdoma

Leopold Sokolsky, atviras sovietų priešas ir geras žinovas bolševikų lošiamos politikos, viename savo straipsnių apie šelpimą Europos karo nukentėjusių, pasako atvirai kad pradedant nuo paties Prezidento Trumano, su karo nukentėjusių šelpimu surišta žemos rušies politika, kurią turi vykdyti UNRRA viršininkai.

UNRRA yra kâro nukentėjusių šelpimo organizacija visam pasauliui, tos organizacijos 70 nuošimčių rėmimą duoda Amerika, iš Amerikos gyventoju taksų, tačiau kas už to labdaringo darbo slepiasi sukelia net pasipiktinimą.

Sokolsky pagiria pirmo Didžiojo karo šalpos vedėją, buvusį Prez. Hoover. Dabartinis šalpos tvarkytojas, buvęs New Yorko gubernatorius Lehman, pasirodo, neatlieka darbo kaip reikia.

Bendrai, šelpimo administracija skirsto nukentėjusius į draugus ir priešus, šalis į geras ir blogas, šelpiamas ir negalimas šelpti.

Alkis nepažysta politikų — alkanas žmogus turi buti šelpiamas, maitinamas, o ne politiškai grupuojamas.

Alkaniems reikia maisto, ne politikos, sako Sokolsky. Alkanas noriai suvalgys net ir fašistišką karvę.

Rusai išvogė iš Mandžurijos, iš Ukrainos, Rumanijos, Vengrijos ir kitų šalių derlių — nežiurėjo kad tai buvo "fašistiškas" derlius.

Štai kokią svarbią pastabą padaro Sokolsky savo straipsnio pabaigoje:

Europos žmonėse auga nuožvalga kad vykdoma tam tikras programas, sulyg Morgenthau nežmoniško plano, pažeminti gyvenimo standardą ne tik Vokiečių bet ir visų Europiečių, sulyginimui su žemu Rusų pragyvenimo laipsniu. Per kelis mėnesius aš girdžiu sakinį 'suplanuotas chaosas", kas išaiškina tą užtylimą tikslą. Amerikos žmonių taksai neturėtų buti leidžiami tokios rušies žvėriškumui. Jeigu mes mokame kaštus, mes norime kad kitas žmogus gautų valgyt tai kas užsakyta, — baigia Sokolsky.

Šia proga reikia prisiminti kas tas "Morgentnau planas". Henry Morgenthau, prie Roosevelto paskirtas U. S. Iždo Sekretorium, dar Rooseveltui esant gyvam, paskelbė savo pasiulymą kaip sunaikinti Vokiečių tautą, kartą Vokiečiai bus nugalėti. Sokolsky ir kiti tėmytojai ir nujaučia kad tas planas, su bolševikų pagalba ir vadovyste, vykdomas iš Amerikos pusės. Nors Morgenthau iš Iždo Sekretoriaus vietos paleistas, vis tik Lehman ir kiti vykdo tą planą, nes dar iki šiolei negalima Vokiečiams iš Amerikos savo žmonėms jogią pagalbą pasiųsti, ir Vokiečiai visokiais budais stengiamasi spausti ir bausti, nors žmonės didumoje nekalti už tai ką darė Hitleris ir nazių partija.

Tai yra vykdymas, iki dar neatslugo upas, kerštas Vokiečiams už žydų naikinimą.

Tą išnaudoja bolsevikai savo geriausiems interesams, ir tuo pasiremdami jie gali lengvai įvesti komunizmą visoje Europoje, kartą jiems pavyktų Vokiečius pajungti.

Lietuvių Draugija Švedijoje

Svetur pranešimu, Sausio 12 š. m. įsikurė Švedijoje gyvenančių Lietuvių organizacija, kuri pasivadino Lietuvių Draugija Švedijoje. Iniciatorių tikslas buvo pritraukti į šią organizaciją visus Švedijoje gyvenančius Lietuvius.

Lietuva Tironų Pančiuose

LIETUVOS PAVERGIMAS

(Tęsinys iš pereito nr.)

Nesunku buvo suprasti kad šios Molotovo mintys išdavė tikrąjį tikslą kurį siekia Sovietų Sąjunga savitarpinės pagalbos paktu su Lietuva. Ar bereikėjo dar aiškiau pasakyti kad sovietų kariuomenės įgulos Lietuvos teritorijoje turės sudaryti avanpostus prieš Vokietiją. Ką tokiu atveju galėjo reikšti Lietuvos delegato argumentai prieš Sovietų Sąjungos siulomą savitarpinės pagalbos paktą, turintį tokios milžiniškos reikšmės sovietams? Vis delto Molotovas rado reikalinga pasakyti kad jis Lietuvos delegacijos išdėstytas nuomones ir Lietuvos vyriausybės pasiulymus perduos Stalinui, kuris del tam tikrų priežasčių negalėjęs šiame posėdyje dalyvauti, bet dalyvausiąs sekančiuose pasitarimuose.

Lietuvos delegacija išvyko iš Kremliaus, galima sakyti, be jokių iliuzijų. Buvo aišku kad čia nėra vietos argumentų kovai, kad čia viskas paremta suktybėmis, prieštaravimais ir klaidinimais. Buvo aišku kad Molotovas siekia pravesti dėsnį: "sic volo, sic jubeo" (taip noriu, todel ir įsakau).... Kas liko daryti Lietuvos delegacijai? Reikėjo eiti iki galo: reikėjo aiškintis dar su pačiu Stalinu....

5. Stalino šventa valia

Rytojaus dieną, Spalių 8, 17 val. 30 min., vėl buvo pakviesta į Kremlių tos pat sudėties Lietuvos delegacija. Iš Sovietų pusės, be Molotovo, Potemkino ir Pozdniakovo dalyvavo ir Stalinas. Posėdį pradėjo Molotovas, atpasakodamas vakarykščio posėdžio turinį taip kad buvo pakankamai aišku jog Sovietų Sąjungos vadovams nepatiko Lietuvos delegacijos pažiuros. Taigi, jau pati posėdžio pradžia rodė kuria kryptimi eis diskusijos. Lietuvos delegacijai buvo svarbiausia išgirsti Stalino nuomonę, kuri, aišku, po to kai Molotovas pasisakė neigiamai, negalėjo buti kitokia, nes Sovietų Sąjungos politikoje yra tik viena nuomonė ir vieno valia: draugo, tėvo ir mokytojo Stalino šventa valia.

Taigi, po Molotovo pirmutinis prakalbo Stalinas. Jis turėjo po ranka Lietuvos vyriausybės siulomos sutarties projektą ir čia pat pradėjo jį pieštuku braižyti, kalbėdamas kad tas paragrafas netinka, anas — nereikalinkas, kad tą reikia išmesti, aną pakeisti, kitaip perredaguoti ir suderinti. Kalba buvo labai nervinga ir neaiški.

Jam pabaigus braižyti Lietuvos vyriausybės projektą, Lietuvos delegacijai nebuvo dar aišku kas yra tame projekte nepriimtina Sovietų Sąjungai. Urbšys paprašė Staliną konkretizuoti kas Lietuvos projekte yra tikrai Sovietų Sąjungai nepriimtina. Tada Stalinas pareiškė kad Sovietų Sąjungos vyriausybė sutiktų imti pagrindu ir Lietuvos vyriausybės projektą, bet jį reikėtų taip pataisyti kad jis apimtų ir Sovietų Vyriausybės siulomą projektą. Tai buvo Stalino "nuolaida" arba tiksliau cinizmas, įprastas beveik visiems Sovietų Sąjungos vadams....

"Į sovietų armijos įvedimą Lietuvos teritorijon mes žiurime kaip į simbolį kurs suteiktų Lietuvai ramumo tiek vidaus, tiek išorės atžvilgiu. Tai butų Lietuvai 'bolšoj ščit'. Jei jųs bijotės 35,000, tai mes galime padaryti nuolaidą iki 20,000 kariuomenės. Lietuvos vyriausybė turi suprasti skirtumą tarp Vokiečių ir bolševikų metodų. Jei Lietuva butų patekus Vokiečių įtakos zonon tai jie — geriausiu atveju — padarytų iš Lietuvos protektoratą. Musų gi metodas yra aiškus: Lietuvos nepriklausomybės neliesti, saugoti jos neliečiamybę prieš išorės pavojus ir palaikyti jos viduje pastovumą."

Tai buvo paties Stalino žodžiai, kuriais jis norėjo pridengti visą Sovietų Sąjungos vyriausybės veidmainystę, visą tą klastą kuri buvo paslėpta jos siulomoje savitarpinės pagalbos sutartyje. Tais veidmainingais žodžiais norėjo Stalinas nuraminti Lietuvos vyriausybę kad ji nebijotų sovietų kariuomenės įgulų, kuri ateinanti ne Lietuvos nepriklausomybės naikinti, ne jos socialinės bei ekonominės santvarkos griauti, o ją ginti nuo išorės priešų, saugoti jos nepriklausomumą ir padėti išlaikyti pastovumą. Ar gali kuris psichiatras pasakyti iki kurio laipsnio reikia prarasti protą kad pats Stalinas butų galėjęs tikėti į tai ką jis Lietuvos delegacijai kalbėjo ir kuo jis norėjo ją įtikinti?

Urbšys vėl Stalinui pradėjo aiškinti Lietuvos vyriausybės siulomos sutarties gerąją pusę ir kritikuoti Sovietų vyriausybės projektą. Tarp kita ko Urbšys pareiškė kad sovietų kariuomenės buvimas Lietuvoje galės iššaukti Lietuvos komunistų didesnį aktingumą ir kad ryšium su tuo galės atsirasti didelių sunkumų vidaus politikoje. Į tuos Urbšio žodžius Stalinas reagavo energingai, pareikšdamas kad Sovietų Sąjunga iki šiol nesikišo ir ateityje nesikiš į Lietuvos vidaus reikalus, ir kad jai nesvarbu kokiomis priemonėmis Lietuvos vyriausybė kovos prieš komunistus. Jei bus reikalinga tai "mes patys galėsime jusų komunistus sutvarkyti ir juos sudrausti". Tai buvo paties Stalino žodžiai, galį dar vaizdžiau atskleisti Sovietų Sąjungos politikos niekšingumą.

Nežiurint kad Sovietų Vyriausybės planai Lietuvos atžvilgiu jau buvo pilnai paaiškėję, o taip pat buvo aiški ir Stalino pažiura, į kurią Lietuvos delegacija dar dėjo šiek-tiek vilčių, vis del to Urbšys dar nenusileido ir vis jieškojo naujų argumentų Stalinui paveikti. Bet iš Stalino veido ir jo visos laikysenos buvo galima išskaityti kad Urbšio tolimesniais samprotavimais jis nesidomi ir juos laiko nereikšmingais. Jo nuolatinės replikos Urbšiui, jo nekantravimą reiškią judėsiai ir visa jo laikysena sunkino Urbšiui sklandų minčių dėstymą ir visai delegacijai gadino nuotaiką.

Pagaliau Stalino nerimastavimas pasiekė tokį laipsnį kad jis nesidrovėjo Urbšį pertraukti ir jam grubijoniškai pasakyti: "Vy slyškom mnogo dokazyvajete". Bet ir po to Urbšys nepaliovė įrodinėjęs kad savitarpinės pagalbos paktas su kariuomenės įgulomis Lietuvos teritorijoje yra Lietuvai labai pavojingas dalykas.

Galiausia Molotovas, lyg norėdamas užbaigti diskusijas, pareiškė kad toliau nebėra ko kalbėti, nes klausimas yra paaiškėjęs ir belieka tik dar kartą nustebti kad Lietuvos vyriausybė nenorinti suprasti tikrosios padėties. Tada Urbšys dar kartą paprašė žodžio ir sujaudintu balsu kreipėsi į Staliną prašymu sutikti sudaryti savitarpinės pagalbos sutartį **be sovietų kariuomenės įgulų.** Visi sužiuro į Staliną, kuris, keletą sekundų patylėjęs, atsakė vienu labai griežtu žodžiu: "Niet"!

Po šio klaikaus žodžio Urbšys pareiškė kad jis buvo savo vyriausybės įgaliotas sudaryti su Sovietų Sąjunga savitarpinės pagalbos paktą tokį kokį jis yra patiekęs savo vyriausybės vardu. Gi dabar, išgirdęs iš paties Stalino kad Sovietų Sąjunga negali sudaryti su Lietuva savitarpinės pagalbos sutartį, nejvedus į Lietuvą savo kariuomenės, jis laikąs jo turėtus įgaliojimus išsibaigusiais ir turįs gryžti pranešti vyriausybei ir gauti naują įgaliojimą.

Nesunku buvo suvokti kad Stalinas ir Molotovas gerai suprato šį Lietuvos delegacijos užtęsimo manievrą... Ir galima buvo laukti kad po tokio Urbšio pareiškimo galės "pasitarimai" visai nutrukti, ir įvykiai pasineš kitais daug pavojingesniais keliais... Visi nuo stalo pakilo ir lyg nežinodami kas daryti bei ką bekalbėti, priėjo prie pakabinto žemėlapio. Čia Urbšys dar kartą kreipėsi į Staliną, sakydamas kad jis nori surasti abiem pusėm priimtiną išeitį. Ir todel dar norėtų patirti tokį dalyką: jei Lietuvos vyriausybė sutiktų sudaryti savitarpinės pagalbos sutartį tai ar butų Sovietų Sąjungai priimtina jei sovietų kariuomenė turėtų savo įgulas tik naujai atgautoje Lietuvos teritorijoje — Vilniaus krašte. Į tai Stalinas atsakė kad dalis kariuomenės, butent 10,000, galėtų buti pastatyta Vilniaus krašte ir pačiame Vilniuje tol kol bus perkelta ten Lietuvos sostinė. Gi kitą kariuomenės dalį Sovietų Sąjunga norėtų turėti kur nors netoli Vokietijos sienos.

Lietuvos delegacija jau norėjo atsisveikinti. Bet Molotovas ją sulaikė dar tokiu klausimu:

"Ar jųs negalėtumėte dar šiądien pat susižinoti su savo vyriausybe? Dar šį vakarą pasirašytume sutartį, o rytoj padarytume bankietą..."

Šiuo klausimu Molotovas davė suprasti kad nesvarbu kokias instrukcijas duos Lietuvos vyriausybė savo užsienių reikalų ministrui, vistiek Sovietų Sąjunga nuo savo savitarpinės pagalbos pakto neatsisakys, kad vistiek turės buti pasirašytas paktas toks kokį Sovietų Sąjunga siulo, t. y. su sovietų kariuomenės įgulomis.

Po dviejų valandų posėdžio Lietuvos delegacija apleido Kremlių. Apleido be jokių vilčių kad bus galima rasti kompromisinę išeitį. Sovietų Sąjungos imperialistiniai interesai reikalauja, Stalinas taip nori ir Lietuva privalo klausyti. Jei ne — be jokios sutarties tuoj pradės Raudonoji Armija žygiuoti Kaunan. Ir įžygiuos ne 20,000, o tiek kiek norės, ir ten kur norės. Taip buvo pastatytas klausimas, toks kelias parinktas ir išgudravoti nieko nebuvo galima. Ir Lietuvos delegacijos ausyse skambėjo balsas: Sovietų siulomą paktą reikės pasirašyti.... Reikės....

6. Lietuvos "sutikimas"

Sekančios dienos — Spalių 9 — anksti rytą du delegacijos nariai — ministro pirmininko pavaduotojas Bizauskas ir kariuomenės vadas Gen. Raštikis — išskubėjo į Kauną pranešti vyriausybei apie susidariusią padėtį. Urbšys paliko Maskvoje. Belaukiant gryžimo išvykusių delegacijos narių, Kremlius nepaliovė spaudęs Maskvoje pasilikusį — arba tiksliau — paliktą Urbšį. Ir pats Stalinas buvo pareiškęs norą pasirašyti su Lietuva savitarpinės pagalbos paktą ir sutartį del Vilniaus grąžinimo ne vėliau Spalių 9 dieną. Kremliui spiriant, Urbšys sutiko kad posėdis butų paskirtas ne Spalių 9, o Spalių 10 d., nes tikėjosi kad iki to laiko suspės gryžti delegacijos nariai ir atvežti vyriausybės galutiną nusistatymą.

Lietuvos ministrų taryba Spalių 9 naktį vėl svarstė Maskvos reikalavimą. Vieni ministrai buvo linkę žiurėti į sovietų reikalavimų patenkinimą kaip į sutikimą kad Lietuva butų okupuota. Kiti manė kad taip blogai dar nėra. Girdi, Stalinas ir Molotovas tiek daug sykių kartojo kad Sovietų Sąjunga nesikiš į Lietuvos vidaus reikalus ir skrupulingai gerbs ir saugos Lietuvos Nepriklausomybę. Raudonosios armijos įgulos bus tik tol kol tęsis šis karas. Skaičius irgi ne toks didelis.

Po ilgo svarstymo Lietuvos vyriausybei pati problema buvo aiški: pasirašyti tokį paktą kokį Sovietų Sąjunga siulo, ir stebėti kas bus toliau; arba nepasirašyti ir laukti tuoj pat sovietų karinės okupacijos. Kas Lietuvai geriau? Iš dviejų blogybių — mažesnėji ar didesnėji? Aišku kad, taip klausimą pastačius, protas pasirinks mažesniąją.

Ir Lietuvos vyriausybė pasirinko ir parinko Lietuvai menamą mažesnį blogą ir nutarė: pasirašyti Sovietų Sąjungos siulomą savitarpinės pagalbos sutartį su kariuomenės įgulomis Lietuvoje. Su šiuo vyriausybės nutarimu delegacijos nariai Spalių 10 d. gryžo atgal į Maskvą.

Šių dienų akimis žiurint, sutikimas.... pasirašyti savitarpinės pagalbos paktą su sovietų kariuomenės įgulomis buvo pradžia Lietuvos okupacijos. Ir gal Lietuvos ateičiai butų buvę sveikiau jei sovietai butų įžygiavę į Lietuvą be jokios sutarties. Tačiau ano laiko akimis— nepasirašymas sutarties ir okupacijos iššaukimas buvo nieku nepateisinamas dalykas. Juk kas galėjo buti tokiu pranašu ir kas galėjo prisiimti atsakomybę už tai kad Stalinas su Molotovu yra melagiai, sukčiai, apgavikai, žodžio laužytojai ir niekšingiausios politikos atstovai? Kas galėjo išanksto žinoti kad savitarpinės pagalbos sutartis yra Kremliaus gerai apmąstytas "Trojos arklys"? Jei visa tai butų buvę žinoma tai Lietuvos delegatai butų tikriausia negryžę į Maskvą.

Gryžus delegatams iš Kauno, Spalių 10 d. įvyko paskutinis posėdis Kremliuje. Sovietų Sąjungos atstovai buvo vėl tie patys, tik be Stalino. Bet savitarpinės pagalbos sutarties projektas, sovietų siulomas, buvo jau pakeistas. Vilniaus grąžinimo sutartis ir savitarpinės pagalbos sutartis buvo sujungtos į vieną. Gi nuostato kad 20,000 sovietų kariuomenės įvedama Lietuvos teritorijon **tik dabartinio** karo metu ir tol kol karas tęsis, jau nebuvo.

Urbšys tadą vėl pradėjo diskusijas, įrodinėdamas kad sutarčių sujungimas yra nepageidautinas dalykas, nes tuomi sudaromas įspudis kad Vilniaus grąžinimas ir savitarpinė pagalba yra vienas su antru surišti ir vienas nuo antro priklauso. Gi išmestasis nuostatas yra ypatingai svarbus Lietuvai. Todel Urbšys pareiškė kad čia yra jau visai naujas savitarpinės pagalbos projektas, ir jis privaląs painformuoti apie tai savo vyriausybę.

Molotovas atsakė trumpai ir aiškiai: Vakar Liaudies Komisarų Taryba šį projektą patvirtino, ir jis toks turi pasilikti. Kodel nėra projekte pasakyta kad sovietų kariuomenės įgulos pasiliks Lietuvoje tik iki šio karo pabaigos, Molotovas įsakė atnešti pirmykštį projektą, kuriame paties Stalino ranka šis nuostatas išbrauktas. Vadinasi, Stalinas taip padarė, taip ir turi buti: nieko keisti negalima. Jupiteris taip nori, ir jautis turi klausyti....

Tokių argumentų akivaizdoje diskusijoms vietos nebuvo. Molotovo nuotaika buvo pikta, ir sutarties pasirašymo atidėjimas tikriausia butų išsėmęs jo kantrybę. Tada Urbšys paprašė Molotovą pertraukti posėdį, nes delegacija norinti gryžti į Pasiuntinybę pasitarti.

"Duosime kambarį, tarkitės čia pat Kremliuje", pasiulė Molotovas.

"Mums butų patogiau pasiuntinybėje...." aiškinosi Urbšys.

Molotovas malonėjo leisti Lietuvos delegacijai gryžti pasiuntinybėn pasitarti. Bet ko čia tartis, ir kas čia galima nutarti? Kokios gi reikšmės gali turėti vienoks ar kitoks delegacijos nusistatymas? Juk "burtai jau buvo mesti" tada kai vyriausybė nutarė jog savitarpinės pagalbos paktą su įgulomis reikia pasirašyti. Gi "Rubikonas jau peržengtas", ir kelio atgal nėra. Belieka delegacijai gryžti atgal į Kremlių ir pareikšti kad Sovietų Sąjungos siulomą savitarpinės pagalbos paktą Lietuva pasirašyti "sutinka".

(Seka: "UŽBAIGTA APGAVYSTĖ")

Pirmutinė Pokarinė Jurų Regatta

Karui astibaigus, atnaujinta nekurios sporto sritys kurios buvo sulaikytos karo metu. Štai vaizdas jurinės regattos, vėju varomų laivų Viduržiemio Lenktynė Los Angeles pakraštyje, Kalifornijoje.

UŽSISAKYKIT ŠIĄ KNYGĄ DABAR

"LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE" leidžiama knygoje, bus apie 350 pusl. didumo knyga. Knygos prenumeratos priimama dabar — $3.00, dvi knygos už $5.00. Kas aukos stambesnes sumas knygos išleidimui arba išsirašys ją išanksto, to vardas ir auką bus įtalpinta knygoje. Užsakymus siųskit tuojau:

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centras

Gerbiamieji: Siunčiu savo auką parėmimui jusų darbų.

$..... LIETUVOS VADAVIMO DARBAMS
$..... Knygai "LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE"
$..... Lietuvai Vaduoti Sąj. nario mokestį ($2 metams)
$..... Išviso

Vardas .....
Adresas .....
Miestas ..... Valstija .....

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

NEIŠVENGIAMAM KONFLIKTUI ARTĖJANT, LIETUVOS ATSIKURIMO VILTYS TVIRTĖJA

Smurto auginimas

JAU greit bus šeši metai kaip mes laukiame pasaulinės politikos posukio į gerąją pusę, bet vietoje to tematome vis naujus musų tautos kentėjimus. Liudesio pilni laiškai mus pasiekia iš Lietuvių pabėgėlių stovyklų Vokietijoje, bet dar didesnis liudesys yra paslėptas už nepereinamų NKVD sienų Lietuvoje. Ten eina skubus Lietuvybės naikinimo ir Lietuvos rusinimo darbas. Lietuvos gyventojai ilgomis vagonų virtinėmis vežami į Rusijos gilumą, o į jų vietą atkeliami tamsūs ir puslaukiniai Rusijos valdiniai.

Kaip sunku kad mes negalime sustabdyti to negailestingo Lietuvių tautos draskymo! O tie kurie galėtų ir teisingumo vardan turėtų tą kruviną žaismą nutraukti, tyli ir apsimeta nematą kas Lietuvoje dedasi. Net ir tais retais atsitikimais kai yra paminimos bolševikų kamuojamos tautos, Lietuvos ir jos Baltijos kaimynių vardas nuleidžiamas tylomis. Kaip garsiai skamba kaltinimai Ispanijai ir Argentinai del jų pusiau fašistinių režimų, ir kokia mirties tyla atsakoma į Lietuvai uždėtą komunistinę diktaturą. Ir taip nesuvaldytas smurtas auga į visam pasauliui grąsančią baidyklę.

Kada gi sulauksime akcijos?

Prieš pat rinkimus Argentinoje, Amerikos State Departmentas paskelbė eilę kaltinimų vienai į totalitarizmą linkusiai Argentinos partijai, bet, deja, State Departmento pareigonių burnos nesiteikė prasiverti sąryšyje su rinkimais kuriuos bolševikai Vasario mėnesį prievartos keliu pravedė Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir pačioje Rusijoje. Tuo tarpu, pačių Amerikos stebėtojų žodžiais, Argentinos rinkimai buvo tvarkingi ir laisvi. O Rusijos ir jos užgrobtų sričių rinkimai buvo vienas milžiniškas smurtas. Tat išeina kad apkaltinami tie kurie pravedė demokratinius rinkimus, ir nieko nesakoma tiems kurie tiek savo tautai, tiek užgrobtoms svetimoms šalims primetė kraštutiniausius totalitarinius rinkimus.

Kiek tai liečia Lietuvą, o taip pat Estiją ir Latviją, tai tose valstybėse pravesti rinkimai sudaro dvigubą smurtą: greta viso kito, jais dar prievarta norėta legalizuoti inkorporavimo į Sovietų Sąjungą faktą. Šitai kaip tik pabrėžė Kongreso Atstovas Feighan, Vasario 16-tą kalbėdamas Clevelando Lietuviams. Ir dar daugiau: jis nurodė kad, jei Amerika del tų rinkimų nepareikš Maskvai oficialaus protesto, tai faktas kad Amerikos valdžia tebepripažysta Lietuvos valstybę, maža beturės reikšmės. Sovietų smurto aktui bus tyliai pritarta.

Įtarimą kelią ženklai

JEI Amerika ir Anglija tebepripažysta Lietuvą nepriklausoma valstybe, kodel jos nieko nesako del sovietų kariuomenės buvimo Lietuvoje, del masinio žmonių deportavimo ir jų sodinimo į kalėjimus, del Lietuvių tautos prievartavimo rinkimais, ir tt. Jeigu reiškiami protestai del raudonosios armijos buvimo Irane, del bolševikų vagiliavimo ir plėšikavimo Mandžurijoje, kodel nereiškiama jokių protestų del to kas daroma Lietuvoje?

Šitokia savotiška didžiųjų demokratijų laikysena Lietuvos ir jos mažųjų kaimynų atžvilgiu mus labai neramina ir verčia įtarti kad Teherane ar Jaltoje buvo padarytas dar vienas mums nežinomas svetimų daiktų pirkimo-pardavimo aktas, kuriuo Baltijos valstybės buvo perleistos bolševikams. Lietuvoje likusių likimo tas savotiškas santoris nepakeistų, nes bolševikai ten jau nuo senai elgiasi kaip savo teritorijoje, bet jis didžiai galėtų atsiliepti į Lietuvių pabėgėlių buitį.

Kiek iš spaudoje laiks nuo laiko pasirodančių žinių galima spręsti, Lietuviai prievarta negrąžinami į Lietuvą, delto kad Lietuva dar nėra pripažinta sovietams ir kad todel jos piliečiai nėra Sovietų Sąjungos piliečiai. Iš kitos pusės, 50,000 Rusų nesenai buvo prievarta išsiųsti namo delto kad jie buvo laikomi Sovietų Sąjungos piliečiais. Tat jeigu Lietuva butų oficialiai pripažinta Sovietų Sąjungai, Lietuviai pabėgėliai atsidurtų didžiausiame išdavimo pavojuje.

Reikia naujo Lietuvos nepriklausomybės patvirtinimo

Iš viso to išplaukia kad dabartiniu metu butų ypatingai svarbu išgauti iš Amerikos vyriausybės naują pareiškimą kad, nežiurint Lietuvos okupacijos ir ten vykdomos prievartos, Amerika ne tik laiko Lietuvą teisine prasme nepriklausoma valstybe, bet ir yra pasiryžus padaryti viską kad Lietuvos nepriklausomybė butų ir praktikoje įgyvendinta, t. y. kad bolševikai iš Lietuvos atitrauktų savo kariuomenę ir savo karinę bei civilinę administraciją ir kad į Lietuvą butų sugrąžinta Lietuvių tautos norą atitinkanti valdžia, kuri galėtų laisvai pradėti Lietuvos atkurimo darbą. Jei tai butu padaryta, Lietuvos laisvės kovai atsivertų nauji akiračiai, o musų pabėgėliai, kurių likimas ir taip nėra lengvas, galėtų ramiau atsikvėpti ir nebijoti kad ryt ar poryt jie dar gali buti paskelbti Sovietų Sąjungos piliečiais ir atiduoti į NKVD rankas.

Laiku pagamintas dokumentas

PEREITŲ metų pabaigoje buvo sudarytas vienas svarbus dokumentas, kuriuo kaip tik ir siekiama aukščiau išdėstyto tikslo. Jis reikalauja svetimos kariuomenės iš Lietuvos atitraukimo ir laisvų, demokratinių rinkimų pravedimo. Greta to, jis reikalauja kad šios šalies Prezidentas ir Valstybės Sekretorius diplomatiniuose pasitarimuose ir tarptautinėse konferencijose vėl išnaujo iškeltų Lietuvos klausimą ir padarytų viską kad Lietuvos nepriklausomybė ir praktiškai butų atkurta.

Tas dokumentas — Willis-Kelly rezoliucija.

Iki šiol betgi ji tėra paprastas pasiulymas šios šalies Kongresui ir, kaip tokia, didesnės reikšmės neturi. Reikalingą moralinę ir materialinę galią ji tegali įgyti tada kai ją priims Kongresas.

Čia, štai, ir atsiveria plačiausia musų veiklos sritis: mes turime išrupinti Willis-Kelly rezoliucijos priėmimą. Tiesa, mes neturime galios Kongresą į tą ar kitą pusę palenkti, bet nuo to kiek mes parodysime energijos ir entuziazmo, labai daug priklausys.

Pasisekimo viltys šiądien yra didesnės negu bent kada anksčiau. Reakcija Rusijos imperializmui auga, ir kiekvienam jau aišku kad komunizmas grąso visam pasauliui. Kiekvienam aišku kad Rusija turi labai specialų planą Tolimuose Rytuose, kad ji nori įsigalėti Artimuose Rytuose su jų svarbiais strateginiais keliais ir turtingais žibalo šaltiniais, ir kad ji siekia sukomunistinti visą Europą. Lygiu budu yra aišku kad visa tai tėra pereinamas laipsnis į galutinį Sovietų Sąjungos tikslą — viso pasaulio užvaldymą.

Taigi anksčiau ar vėliau Amerika ir Anglija vistiek turės pasakyti "NE", jei ne iš grynai idealistinių motyvų tai savo valstybių išgelbėjimo dėliai. Štai kodel protestuojama del Irano ir del Mandžurijos, štai kodel galingas šarvuotis Missouri plaukia į Viduržemio jurą, o iš ten — į Graikiją ir Rusijos siekiamus Dardanėlius.

"Iki čia ir ne toliau" — šiądien jau sakoma Rusijai. Rytoi gi gali buti pasakyta dar daugiau — gali buti pareikalauta kad bolševikai išeitų iš visų šalių kurias jie tų to reikalavimo, nežinia. Tačiau viena yra žinia: datų to reikalavimo, nežinia,. Tačiau viena yra žinio: dabartinė įvykių tendencija Lietuvos bylą stumia į gerąją pusę.

Tvirtai iki galo

Šitaip dalykams stovint, pagrystai galime tikėtis kad Wilis-Kelly rezoliucija Kongreso dabar bus šilčiau priimta negu anksčiau. Politinis vėjelis, mat, jau ima maloniau dvelkti, nors aiškaus posukio į gerąją pusę dar ir nėra įvykę.

Tačiau viltis ramintoja vis dažniau pasibeldžia į musų širdis ir vis dažniau aplanko musų protus. Kad ir nesimato dar šviesos atspindžio musų supančioje pilkoje aplinkumoje, bet kartais jau girdime stiprybės teikiančius Maironio žodžius: Žiurėk, rytuose aušra jau teka, pabudę paukščiai pagiriais šneka, laikai jau mainos, buvo pikti, nušvis kiti Lietuvai musų tėvynei".

Tat įsidėkime tuos žodžius giliai į musų krutines ir naujomis jiegomis tęskime didžią kovą už Lietuvą. Tęskime ir tikėkime — ir mes laimėsime.

Julius Smetona.

Sąmyšis Washingtone

Amerikos laikraščių rašytojai bėdavoja kad šios pasaulyje galingiausios šalies sostinėje siaučia sąmyšis ir netikrumas, tiesiog nežinojimas kas daryti ir kas toliau seka.

Pravedus karą iki pasekmingo galo, Amerika šiądien blaškosi palaida ir nesutvarkyta, nes neturi tvirtos rankos kuri ją kontroliuotų.

Perimta kiaurai nuolatiniais vidaus suirimais, nesutvarkymu reikalų, dar sunkiai įvelta į tarptautinį dumblą, iš kurio negali išbristi.

Sostinė tiesiog bijo Rusijos.

Dešinieji įsibauginę kairiųjų, o kairieji dešiniųjų.

Tai liudnas apsireiškimas, bet tikras, sako rašytojai.

Svarbiausia kaltė to visko, sako, ne tame kas nepadaryta, bet tame kas padaryta.

Visų bėdų lizdas, sako, yra Baltajame Name. Prezidentas Truman apsieina kaip tas žmogus kuris nenorėjo buti prezidentu. Kaip vyriausias šalies galva ir vadas politinės partijos didumos jis nepasirodė tuo kuo jis turi buti. Ir nesimato kad vaizdas gali pasikeisti.

Truman, likęs prezidentu, sukėlė šalies piliečiuose gražias viltis kad jis mokės šalį geriau vadovauti negu merdėjantis jo pirmtakunas, kuris užšileido namie visokiems radikalams, o tarptautinėje politikoje Maskvos suktiems diplomatams.

Bet ir Truman, išskyrus ką perorganizavo savo kabinetą, sekė tą pačią Rusijai nuolaidumo ir pataikavimo politiką, iki priėjo veik liepto galo.

Daug dar yra darbo atlikti, ir dar trys metai jam liko prezidentauti, todel daugelis prisibijo kad per tuos tris metus Prez. Truman dalykus daugiau sumaišys ir naudingo nieko neatsieks.

Su pačia Amerika, Washingtono vadovybe apviltas ir visas pasaulis. Amerikos parama pasitikėjusios tautos atsidurė apvergtinoje vergijoje.

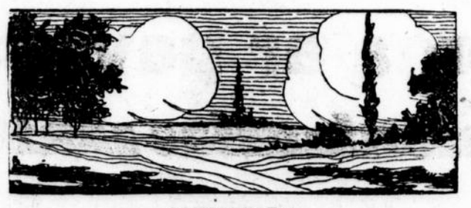

NENDRĖS

Stovi tokios stebėtinos giedros,
Sprogsta nendrės kaitriuos spinduliuos,
Virš vandens lužtasparnės žuvėdros —
Skraidžios mintys svajonės tylios.

Aš brendu per laukus ir nendrynus.
Aš prie kranto einu, prie vandens —
Svaigsta siela vaizdus atpažinus,
Palydovus švelnius nuo mažens.

Štai tos nendrės, prie seno maluno,
Kur Kražantė užlieja lankas,
Kur vaikystės šešėliai dar tuno—
Aidas jųjų širdyj betrankas.

Gimsta sąmonėj metas prabėgęs,
Sieloj šiltas švytėjimas vėl....
Ir svajoju sunykęs, palieges,
Prie nendryno, prie Lac Neuchatel.

Kastytis.

PRIE TAUTOS PATRIARKO KAPO VILNIUJE

(1942 M. VASARIO 16 D. VOKIEČIŲ OKUPACIJOS METU PRISIMINUS)

DVIDEŠIMTS dvejus metus tauta švęsdavo savo atgimimo dieną ir jos sunųs, tėvynes meilės šviesa nužertais veidais, keldavo iškilmingai trispalves ant stiebų bokštuose, ties miestelių vartais ir ties samanotos arimuose lušnelės vartais. O Laisvės Varpas tą dieną Karo Muziejaus bokšte Kaune savo plieninei širdžiai liepdavo kartoti:

"Skambėki per amžius
Vaikams Lietuvos —
Tas laisvės nevertas
Kurs negina jos."

Ir dvidešimt tretįjį atgimimo metą varpo skardas buvo apkurtintas, iš Karo Muziejaus bokšto nevirpėjo trimito garsas, tautos trispalvė buvo išmesta prie sąšlavyno ir purvinom burliokų naginėm sutrypta.... O arimuose lušnų langai, kad krašte ir žiemos pugai siaučiant gailiai rasojo.

Praėjo skausmo metai vieneri. Musų šalies keliais karo viesulai buvo praužę ir patrankų perkunai skaldė tolimųjų Rytų žemę. Ir nors kraštas turėjo nešti sunkią karo naštą, nors iš gimtųjų papievių išgujęs burliokus, šeimininkavo naujas rudmarškinis okupantas, bet tautos atgimimo dvidešimt ketvirtoji sukaktis buvo leista kukliai paminėti ir ties Lietuviškom sodybom iškelti trispalves vėliavas.

Mes šiuo kartu buvome senojoje Lietuvos sostinėje, Vilniuje.

1942 m. Vasario 16-tos išvakarėse per viso Vilniaus Lietuviškas širdis buvo nuaidėjęs sutarimas kad rytoj kiekvieno Lietuvio svarko atlapę tepuošia tautinė trispalvė emblema.

Vasario 16 dienos rytas. Senoji Lietuvos sostinė baltame kilime. Edrvėje audžia baltos pukų snaigės. Medžiai pukų skaromis nukorę šakas balzganoje tyloje snaudžia. Nebeatskiria žmogaus akis kur kyšo didinga kalva, kur tuno vingiuotas Pavilnijos slėnis. Ir tik sniego audimui pasibaigus, tik saulei iš debesų išsiritus, tegalėjai atskirti didingus Tris Kryžius už Gedimino pilies išsišovusian padangėn kalne.

Tą rytą Vokiečių valdžia leido visame mieste prie namų iškabinti Lietuvos trispalves vėliavas. Ir visas miestas sužėrėjo plevenančiomis ryškiomis spalvomis.

Lupomis vienų kitiems buvo pranešta žinia kad apie 11 valandą Lietuviai pavieniai renkasi į Rasų kapines, nešini vainikus, kuriuos turėjo tyloje sukloti prie Tautos Patriarko Dr. Jono Basanavičiaus kapo.

Iš Gedimino gatvėje komunalinės statybos namų išeiname keli Universiteto dienų draugai: teisininkas K. Č-as, šaulė V-tė, Meškauskienė, aš ir kiti ir nešėme iš tautinių spalvų derinio gėlių pintą vainiką. Nešame jį į Rasų kapines, užsnigtais takais, dar pro neatšluotus kapinių vartus.

Pirmą kartą gyvenime man teko proga pamatyti tas didingas Rasų kapines, kuriose išsisi daug Lietuvos kulturos kurėjų palaikų. Tai kalvų-kalvelių ir tylių šlaitų medžiais užželdinta, kryžiais nusagstyta mirusiųjų šalis.

Mes prisiartinome prie kapinių koplytėlės, kurios didingas bokštas sieloms kelią rodo į erdves. Tai pati svarbioji kapinių vietovė. Ties koplytėle amžinam poilsiui susirikiavę Lenkų magnatai, žymieji dvasiškiai ar politikai. Per pastangas ir didelį rupestį ir Lietuviams dar tais nesantaikos su Lenkais laikais teko iškovoti Dr. Jono Basanavičiaus palaikams palaidoti žymiausia prieš koplyčios didžiasias duris vieta.

Priešais mus — blizgančio juodo akmens obeliskas ir kapas aptvertas retežių tvorele. Palenkiam galvas mes prieš Tautos Patriarko kapą.... Kapas užsnigtas storu sniego klodu, tik vieno-kito vakar iš vakaro padėto vainiko kyšojo kraštai. Takeliuose veik nei vienos žmogaus pėdos.

Mes nuėjome pas kapinių sargienę, įspraudėme jai į ranką dešimt markių už tai kad ji mums paskolino kastuvą ir šluotą. Ir visa penkiukė musų griebėmės valyti nuo antkapio sniegą, šluoti užsnigtus aplinkui takus.

Kada nuo kapo buvo nuklostytos baltos sniego marškos, mes padėjom savo vainiką ant šaltos Patriarko antkapio krutinės ir aplink įtvirtinom penkias vaškines žvakeles, kiekvienas savo ranka. Vėjelio nejudinamos, žvakelių liepsnos vidurdienio šviesoje skendo. Mes sukauptoje tyloje palikome prie kapo budinčiais šešėliais.

Pora valandų vėliau, kaip kad buvo numatyta, pradėjo rinktis į kapines Lietuvių bureliai. Ir pradėjo plaukti minių minios. Ir štai, jau kapinėse siubuoja dešimtys tukstančių patriotų, o aplink Patriarko kapą rikiuojasi gedulo vainikų virtinės. Atvyksta mašina iš Vokiečių valdžios atstovai pagerbti tą tautos kapinėse didingą samburį.

Už karo vėtrų palenktą tautą ir jos Patriarko vėlę koplyčioje susikaupiama maldai, po kurios kuklios kalbos ir — galingi Tautos Himno tonai.

Ir vėl ta nebyli minia sniego nuklotais keliais iš kapinių išsiskirstė.

Išėjome ir mes su ta miniai. Širdyse musų kaitriai degė tėvynės meilės ugnys, o sielose — nešėmės Lietuvių didybę, kad bent tam kartui nušlavėm užverstus takus link Tautos Patriarko kapo....

* * *

Dabar mes matom Tėvynę suniekintą iš toli. Laisvės Varpo širdis nekartoja musų tėvynės kloniais virpančią maldą. Ir ryškios tautinės trispalvės niekingai sutryptos burliokų naginėm netoli sąšlavyno....

Ir kai išaušta šešioliktos Vasario rytas mes matome Tautos Patriarko ties Vilniaus kalvomis spindinti juodo akmens obeliską.... Jis šviečia Lietuviui tarytum švyturės, kurs rodo tremtiniui kelią į Tėvynę.

Švedija. **Vainis Dainoras.**

(NUO RED.: Dr. Jonas Basanavičius mirė Vasario 16 dieną, 1927 metais.)

TREMTINIAI

(Lietuvių į Sibirą didžiojo vežimo metu)

1.
(AKMENĖLIAI PRAVIRKO ANT KELIO)

Linko liepų sidabro šakelės,
Saulė rupesčius nešė namole.
Akmenėliai pravirko ant kelio
Kai jiems vargą baisiausį užkorė.

Toio vieškeliai, baltos sodybos.
Kloniai, upės, takeliai gimti.
Veidu riedančios ašaros žiba —
Tai keliauja nedalion ištremti.

Jie išeina numirti už kraštą,
Nešasi nors saują žemės savos.
Krauju liekas pašventintas raštas:
"O Lietuvi, neužmiršk Lietuvos!"

Linksta liepų sidabro šakelės,
Saulė rupesčius neša namole.
Akmenėliai vis verkia ant kelio
Kad jiems vargą baisiausį užkorė.

2.
(Į NEŽINIĄ)

Diena-naktį į nežinią vežė,
Diena-naktį lydėjo skausmai.
Nesustojo, rankas nors ir grąžė
Ir patvino verksmų ežerai.

Tik tenai kur gyvent nėra vietos
Ir kur medžiai nekrauna žiedu,
Dalią tremtinio sunkią ir kietą
Reik pakelt be tėvynės, namų.

Vėjai draskosi stepių platybėm,
O grumojimas toksai baisus.
Gal geriau kad šis vargas pakibęs
Iš kančių išvaduotų visus.

Bet kur kaulai ras ramią vietelę,
Kur ramiai po kančių pailsės.
Mintys mintis palaidoję kelias
Ir gyvenimu liepia tikėt.

3.
(JIE PAREITŲ PARPUOLĘ ANT KELIŲ)

Žemėj veriasi skausmo upeliai,
Skausmas stepių platybėm kvatoja.
Jie pareitų parpuolę ant kelių,
Juos namai ir tėvynė vilioja.

Bet mirtis skins lapą po lapo —
Ir taip baigias gyvenimo gijos.
Nieks kryžkeliais neženklina kapo,
Bet jau tu nebeves į vergiją.

Lėkę paukščiai per rudenio dangų
Mums kasmet pakartos skausmo gandą.
Šauksim mes iš širdies vardą brangų,
Kurs ramybės tarp stepių neranda.

Žemėj versis dar skausmo upeliai,
Nes tarp stepių dar skausmas kvatoja.
Jie pareitų parpuolę ant kelių,
Juos namai ir tėvynė vilioja.

Balys Gaidžiunas.

1941-6-16.

Vokiečių Okupacija Lietuvoj

Rašo JUOZAS GOBIS

Mokytojas ir pedadogas, nepriklausomos Lietuvos laikais pasižymėjęs kai gimnazijų vadovėlių autorius.

(Pabaiga iš pereito nr.)

IR APSIKRIKŠTIJIMAS ŽYDŲ NEIŠGELBĖJO

Iš Lietuvos Žydų liko gyvi tik tie kurie buvo su raudonaja armija pabėgę į Rusiją (menama kad spėjo pabėgti tik apie 10,000), kurie slapstėsi miškuose ar pavieniui Lietuvių ukininkų klojimuose ar jaujose. Ukininkai pas kuriuos rasdavo besislapstančius žydus buvo vietoje sušaudomi, o žydai išvežami į gheto. Kai kurie žydai išsislapstė kunigų globojami ar net klebonijose gyvendami (kur jie, žinoma, buvo žmonėms pažystami kaip Lietuviai katalikai, klebono tarnautojai).

Šiek-tiek Žydų liko gyvų Vokietijos konclageriuose, bet iš Lietuvos Žydų nedaug buvo į juos patekę. Perėjimas į katalikų tikėjimą negalėjo Žydų išgelbėt nuo Vokiečių persekiojimų. Buvo uždrausta apsikrikštijusius Žydus laidoti krikščioniškose kapinėse su kunigais ir pamaldomis, nes Žydo tikėjimas nesvarbu, svarbu jo rasė. Katalikų kunigų prašymas nežudyt apsikrikštijusių Žydų nebuvo išklausomas. Taigi Lietuvoje nuo nazių teroro žuvo ne 71,105 žydai, kaip tai Amerikos prokuroras Jackson pareiškė Nuernbergo procese, bet mažiausia trigubai daugiau, nes su Vilniaus kraštu ir su Žydais pabėgėliais iš Lenkijos 1941 metais Lietuvoje Žydų buvo apie 300,000.

Ghettose uždaryti Žydai buvo Lietuvių šelpiami maistu, nes ghetto maisto racionas buvo bado racionas. Daug Lietuvių turėjo didelių nemalonumų už tai kad iš gailesčio numesdavo Žydui obuolį ar duonos gabalėlį.

Be to, daug Žydų iš Vakarų Europos buvo pervežta per Lietuvą Minsko kryptimi, kur, žinoma, jie buvo likviduojami. Minskas — tai milžiniškas Žydų kapinynas.

Taigi Vokiečių okupacija šventą Lietuvos žemelę yra gausiai aplaisčius kaltų ir dar daugiau nekaltų žmonių krauju.

Viešas Žydų naikinimas sunkiai slėgė Lietuvos gyventojų nuotaiką, o vėliau menkavertčio Žydų turto — senų baldų ir apnešiotų drabužių — dalinimas gyventojams tiesiog morališkai žemino ir demoralizavo Lietuvos gyventojus.

Vertesnius Žydų daiktus — geresniuosius baldus, gerus rubus, laikrodžius, auksinius ir sidabrinius daiktus — Vokiečių gestapo siųsdavo į Vokietiją ar pavesdavo Renteln'o civilės valdžios žiniai, taigi Vokiečių valdininkams Lietuvoje.

Ėjo pagrysti gandai kad gestapo valdininkai daugiau Žydų aukso ima sau negu nusiunčia Reichui. Tokie gandai plačiai sklido apie Vilniaus miesto komisarą Hingst'ą, Kauno miesto komisarą Cramer'į, ir Šiaulių gestapo viršininką Gottschalk'ą, kuris su visais savo bendradarbiais net buvo tardomas. Visi Vokiečių aukštų valdininkų butai buvo užpildyti likusiais likviduotų Žydų baldais, del to turtingesni Žydai turėjo pirmiau mirt negu biednesnieji.

Vokiečių garbei reikia paminėti kad jie Lietuvių komunistų yra sušaudę palyginti mažai, bet už tai prie Švenčionių už du nežinia keno nušautus Vokiečius surinko ir viešai sušaudė apie 1000 Lietuvos piliečių, kalbančių Lenkiškai, kurie buvo visai nekalti.

KATALIKŲ BAŽNYČIOS IGNORAVIMAS

Vokiečių okupantų santikiai su Katalikų Bažnyčia Lietuvoje buvo tokie: aukštesnieji okupantų valdininkai, ypač generalkomisaras, jo štabo nariai ir šeši apygardų komisarai ir jų štabo nariai stengėsi "nežinoti" kad Lietuvoje yra vyskupai ir kad jie turi įtakos visuomenei. Charakteringa kad nei vienas komisaras nėra nei vienam vyskupui mandagumo vizito padaręs. Tik kai Rusai ėmė varyt Vokiečių kariuomenę atgal, Vokiečių komisarai ėmė per Lietuvius raginti vyskupus kad jie viešai pasisakytų prieš bolševizmą, lyg kad vyskupai butų kokie bolševikų simpatikai. Tokie raginimai vyskupų taktikos, žinoma, nepakeitė.

Pradėjus Žydų "likvidaciją", Lietuvos vyskupai įteikė Renteln'ui atitinkamą memorandumą, į kurį Renteln neatkreipė reikiamo dėmesio ir net uždraudė per spaudą ir radio pranešti katalikiškai visuomenei Episkopato poziciją Žydų "likvidacijos" klausimu.

Buvęs Respublikos Prezidentas Dr. K. Grinius, krikšč. demokratų lyderis Kun. M. Krupavičius ir buvęs žemės ukio ministras Aleksa įteikė politinį memorandumą del Žydų žudymo ir del Lietuvių jaunuolių verbavimo prie to šlykštaus darbo. Memorandumas buvo šapirografuojamas ir slaptai iš požemio platinamas; už tai tie trys Lietuvos politikai buvo izoliuoti iš Lietuvos visuomenės tarpo.

Žymiausias Katalikų Akcijos veikėjas ir populiariausias pamokslininkas Kun. Alf. Lipnickas-Lipniunas už tiesos skelbimą per pamokslus buvo išsiųstas į konclagerį ir ten nukankintas. Jo asmenyje Lietuvos katalikai prarado didžiausią ir geriausią idealistą.

Katalikų Akcija, bolševikų sustabdyta, Vokiečių nebuvo leista; jų okupacijos metu katalikų veikimas buvo galimas tik požemyje. Aplamai imant, Katalikų Bažnyčios buklė, Lietuvoje Vokiečių okupacijos metu buvo geresnė negu Lenkijoj ir pačioj Vokietijoj, bet sunkesnė negu kaizerinės okupacijos metu (1915-1918).

Lietuvoje į Bažnyčios vidaus reikalus naziniai okupantai bemaž visai nesikišė, bet trukdė jai formuoti viešąją opiniją ir neleido spausdinti nei vieno laikraščio katalikiškiems reikalams, Aktyvi propaganda prieš katalikybę iš okupantų pusės Lietuvoje nebuvo varoma; šiuo atžvilgiu naziai Lietuviams katalikams buvo daug geresni negu Rusai bolševikai. Katalikų religijos mokslas Lietuvoje nebuvo varžomas.

TURTO NAIKINIMAS IR ŽMONIŲ MEDŽIOKLĖS

Daugiausia žalos Lietuvai padarė ne pati Vokiečių okupacija, bet jų traukimasis iš Lietuvos, nes traukdamiesi jie tiesiog beprotiškai naikino musų kraštą ir jo turtus.

Vokiečiai rimtai negynė Lietuvos, tat jei Rusai butų buvę tokie stiprus kaip Amerikiečiai ir Anglai, jie butų Vokiečius per savaitę išvarę iš Lietuvos, taip kaip Vokiečiai 1941 metais Rusus per kelias dienas išstumė iš Lietuvos. Bet Rusai nepajiegė žaibišku greitumu stumti Vokiečius iš jų užimtų kraštų, todel Vokiečiai turėjo laiko savo betiksliškais sprogdinimais ir padegimais padaryti Lietuvai milžiniškų nuostolių: traukdamiesi Vokiečiai sudegino daugybę ukių, išsprogdino daugybę tiltų, geležinkelių stočių, fabrikų ir didesnių pastatų. Traukdamiesi jie Suvalkų krašte ir Žemaitijoje darė "ablavas" ir sugavo daug vyrų, kuriuos įtraukė į savo kariuomenę kaip "pagelbinius kovotojus". Daug tų vyrų buvo išsiųsta į Vakarų frontą, kur jie vėliau pateko alijantams į nelaisvę ir iki šiol dar ne visi iš jų atgavo laisvę. Dar liudnesnis likimas tų kurie pateko bolševikams į nelaisvę.

Blogiausią įspudį Lietuviams darė "žmonių medžioklė": brutališkai gaudė žmones į kariuomenę ir darbams Vokietijoje ir areštuotus vežė juos kančiai ir didžiam vargui ir tai nežinia už ką, nes ne tik Lietuvai Vokiečiai nieko gera nežadėjo, bet elgėsi Lietuvoje taip jog visiems buvo aišku kad Vokiečiams karą laimėjus, Lietuviai kaip tauta bus iškelti iš savo tėvynės į rytus ir kad Lietuva bus germanizuota ir paversta Reicho provincija, kur Lietuvių bus palikta tik tiek kiek jų bus reikalinga Vokiečių dvarininkams kolonistams kaip darbo jiega.

Buvo aiškių simptomų kad prie Reicho prijungtoje Lietuvoje Lietuviai darbininkai neturėjo lygių teisių su Vokiečiais, kaip jų neturėjo Lietuviai atvežti į Vokietiją karo ukio darbams, kur Vokiečių darbininkai mušė ir stumdė Lietuvius, tuo budu ragindami juos iš paskutinių jiegų dirbti Vokiečių naudai. **J. Gobis.**

(Galas.)

Medžioja Šernus

Du Chicagos beisbolo lošikai, kurie Kalifornijoje atlieka lavinimąsi, čia parodoma raiti medžioja šernus Katalina salos kalnuose.

Petras Lalas
Dirvos Atstovas
Prenumeratoms, Skelbimams
39 Union Street
AMSTERDAM, N. Y.

J. A. Urbonas
Dirvos Agentas Daytone
ir apielinkėje.
1302 Lamar St. Dayton, O.

VISOKIA APDRAUDA
Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas musų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (firemonus).
P. P. MULIOLIS
Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura
6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiųsti jį, nerašykit: "Negavau pereito numerio", bet pažymėkit: "Negavau nr. 5, 32, arba 44". Tada greitu laiku bus jums pasiųsta tas tikras numeris kurio negavot.

Europa Laukia Kito Karo

Gailauja kad Amerikos Lietuviai Nepažysta Bolševikų

Mums malonu girdėti apie Amerikos Lietuvių didelį rupestį savo senaja tėvyne. Mes pabėgėliai tik į jus dedame visas viltis ir tik į jus nukreiptos visų akys. Musų tautiečiai pasilikę bolševikų vergijoje, negali pakelti balso, nes ten viską užslopinus bolševiko ranka. Mes pabėgėliai, gyvendami Vokietijoje, išblaškyti po visą kraštą, taip pat ne ką tegalime padryti, nors kur tik galime padaryti, nors kur tik reikalaujame musų tėvynei laisvės. Tačiau Vokiečių esame per laikraščius puolami ir koliojami, net daro žygius pas Amerikos kariuomenės vadus kad mes prievarta butume išvežti ir atiduoti bolševikams.

Jiems betgi tas kol kas nevyksta, nes mus visur užtaria ir palaiko musų globėja UNR RA. Pasitaiko ir iš UNRRA vienas-kitas pareigunas (žydas) kuris mus apkolioja ir pataria važiuoti pas Rusus, tačiau kai reikalas pasiekia aukštesnę vadovybę, visuomet mes buname užtarti ir palaikomi.

Gąsdinimai spaudoje

Ir iš Amerikos laikraščių kartais pasigirsta balsų nepalankių mums. Nesenai net skaitėme Amerikos karių laikraštyje kad Amerika ir Anglija žada Pabaltį pripažinti bolševikams. Labai buvome tos žinios sujaudinti, tačiau kitas laikraštis už kelių dienų paskelbė kad tai yra netiesa. Dabar visi laukiame ką duos mums Londone vykstanti konferencija. Neoficialiai kalbama kad ir Lietuvos klausimas ten bus paliestas.

Ženklai apie kitą karą

Iš tėvynės mus pasiekia liudnos žinios. Ten bolševikai baigia Lietuvius išvežti į Rusiją, o iš ten atgabena ir apgyvendina burliokus Rusus. Atrodo kad neužilgo turės kilti dar kitas karas, nes iš Rusijos ir Lenkijos pradėjo bėgti Žydai į Vokietiją pas Amerikiečius, prašydami juos greičiau išvežti iš Europos. O žinote, pas mus žydai laikomi kaip barometras: jie jau nujaučia kad bus karšta.

Ir bendrai, Turkijos ir Irano reikalai leidžia spręsti kad be karo nebus apsieita. Kol pasaulyje bus bolševikai tol ramybės nebus.

"Ko bėgote?"

Kai kas iš musų gauna iš savo Amerikiečių giminių laiškus kuriuose rašoma: "Tai ko jųs bėgote nuo bolševikų, ten juk didžiausia demokratija ir laisvė kokios jųs niekur nerasite. Jųs jieškote patys nežinote ko".

Aš nežinau ar tie žmonės iš musų juokiasi ar ištikro Amerikiečiai taip mažai žino apie bolševizmą.

Aš kaip Lietuvos kariuomenės karininkas 1940-41 metais pats pergyvenau bolševikų vergiją. Mačiau kaip šimtai Lietuvos karininkų ir kareivių, mano draugų ir prietelių, vien tik del to kad nenorėjo buti komunistais, buvo kitų karininkų akivaizdoje sušaudyti.

Mačiau kaip dešimtys tukstančių geriausių Lietuvių vien tik del to kad jie norėjo buti Lietuviais ir nepataikauti komunistams, buvo užkaltuose vagonuose kaip gyvuliai, be oro ir be vandens, išvežti į Sibirą, ir gautomis žiniomis, gyvų mažai kas Sibirą pasiekė.

Pats metus laiko besislapstydamas savo tėvynėje pergyvenau bolševikų vergiją ir vos išvengiau tokio pat likimo, ir šiądien nėra pasaulyje tokio kas man ar bent kuriam kitam Lietuviui galėtų įrodyti bolševikų gerumą.

Jei Amerikoje yra komunistų, gal but jie yra kitokie negu bolševikai. Aš manau kad Amerikoje jų yra mažai ir jų balsas neturės reikšmės prieš daugumą padorių ir tikrų Lietuvių.

Jonas Šaulys.

PASKOLOS!

Pirkimo, statymo arba taisymo namų paskolos reikale, kreipkitės į Lietuvių Bankinę įstaigą, kuri turi tame biznyje daug metų prityrimą, ir gali patenkiniti visokių paskolų reikaluose.

Patarimai visokių paskolų reikaluose yra nemokamai kreipiantiems į šią įstaigą.

Depozitai kiekviena knygutė po Federal Insurance Corp. iki $5,000.

The LITHUANIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6712 Superior Ave.

JUSŲ KUDIKIUI . . .
JUSŲ STALUI . . .
JUSŲ VIRIMUI . . .

PIRK BABS SAVO GROSERNEJ, DABAR!

Jusų kudikiui reikalinga pienas turtingas vitaminu D ir calcium . . . pienas kuris yra pasteurizuotas . . . pienas kuris yra sterilizuotas . . . BABS!

Ant jusų stalo, kava, grudai ir vaisiai gaus geresnį skonį valgant juos su . . . BABS!

Savo maisto virimie, naudokit pieną kuris yra homogenizuotas ekstra švelnumui . . . BABS!

ACCEPTED AMERICAN MEDICAL ASS'N Council on Foods and Nutrition

Užgirtas per the Council on Foods and Nutrition of the American Medical Association

Interstate Creamery Co., Inc.
Cleveland, Ohio

Štai apysaka kuri jums patiks!

ALPIS
KĘSTUČIO IŠLAISVINTOJAS
$1.50 Popieros viršais. $2.00 Tvirtais viršais

Dabar atiduoda ma už $1.00

● Didelė, įdomi, lengvai skaitoma K. S. Karpiaus istorinė apysaka iš D. L. Kunigaikščio Kęstučio laikų — apie jaunuolį Alpį, kuris išlaisvino Kęstutį iš Kryžiuočių nelaisvės. Istorija pažymi tik tiek kad Alpis išleido Kęstutį, tačiau tas narsus vaikinas ir toliau gyveno — šioje apysakoje rasit to gyvenimo tolimesnius nuotikius Lietuvoje — jo kariavimus, meilę ir atsižymėjimus. Knyga paveiksluota, 288 pusl.

Knyga pasiunčiama tuojau, iki jų dar turime. Pasiųskit laiške $2 arba $1.50 (50c galima siųsti pašto ženklais).

Reikalaukit "Dirvoje"
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Gavimui ATSAKANČIOS ŠILUMOS
Gauk **MONCRIEF** Automatišką šildymą
GAS OIL COAL
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

žiemą ar pavasarį
maloniausias skaitymas - **DIRVA**

Prenumerata metams vis $2

KURIE ATNAUJINS ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

NAUJAI užsirašantieji Dirvą siųskit prenumeratos $2.00, arba kurie išrašysit Dirvą savo draugams, gausit ją už $2.00. **Atnaujindami prenumeratą** taip pat gausit Dirvą po senovei už $2.00. Tik prašome tuoj atnaujinti prenumeratą kai ji baigiasi.

(Įdėkit į laišką $2.00 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit ☞

DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Amsterdam, N. Y.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS IŠKILMINGAS PAMINĖJIMAS

Kovo 3 d., Lietuvių bažnyčioje per Šv. Mišias buvo giedama "Marija, Marija!". Klausant, man prisiminė Kaune Karo Muziejaus invalidai, kurie Nepriklausomos Lietuvos metais prie Nežinomo Kareivio Kapo, su pritaikinta muzika tą giesmę traukė.

Klebonas Kun. J. Raštutis per pamokslą paaiškino kad A. L. Klubo salėje bus paminėjimas Lietuvos Nepriklausomybės ir kad žmonės skaitlingai susirinktų.

Trečią valandą po pietų prisirinko pilna salė publikos.

Komiteto pirmininkas Ant. Lukšis atidarė susirinkimą pareikšdamas jo tikslą, ir programą vesti perstatė M. Kerbelį. Vedėjas nuo savęs pasakė atitinkamą kalbą, klebonas Kun. Raštutis atliko invokaciją-maldą. Sekė kalbos. Dr. S. Biežis iš Chicagos pasakė reikšmingą ir gražią kalbą.

Ponia Ona Biežienė, viešnia iš Chicagos, su musų choru labai žavingai sudainavo "Karvelėlį".

Po to buvo perstatytas kalbėti A. L. Misijos pirmininkas Adv. A. Olis, irgi iš Chicagos. Pasirodžius šiam žymiam veikėjui scenoje, publika jį pasveikino trukšmingu delnų plojimu. Jo kalbos tema buvo apibudinimas kas buvo veikiama už Lietuvos atgavimą ir kad dar mums daug reikės padėti pasaulyje šiame dideliame darbe.

Po Adv. Olio kalbos buvo surinkta aukų $231.60. Buvo pardavinėjama ir knygos, "Timeless Lithuania", "Amerikos Lietuvių Misija" ir "Lithuania Under the Sickle and Hammer".

Po to sekė Dzimdzi-Drimdzi programas: Komp. A. Vanagaitis su savo Margutiečiais ir Chicagos, Jurgelaite, Ramoška, ir musų vietiniu Juozu Olšausku tiek prijuokino publiką kad visi buvo pilniausia patenkinti. Daugelis tik ir sakė kad šis programas vertas kelių dolarių, ne 75c, kaip mokėta.

Buvo rašoma laiškai del Willis-Kelly rezoliucijos Kongresmanams į Washingtoną. Tame pagelbėjo Anna Billis ir mokytoja Kadzis. Jos ir kituose Lietuvos laisvinimo reikaluose su darbu prisideda, ir vietos Lietuviai labai įvertina jų darbą.

Svečiams Chicagiečiams čia atsilankius, juos gražiai priėmė ir pagerbė musų biznieriai pp. S. Saldis, pp. M. Kerbelis, pp. K. Rupšis.

P. Lalas.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas, Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jusų namo pagražinimo suteikiama nemokamai..

495 East 123rd St.

Telefonas POtomac 6899

HOME AND FLOWER PARODA PRASIDEDA

Didžiojo Clevelando Namų ir Gėlių Parodą prasideda Public Auditorium Kovo 16 ir tęsis per 8 dienas.

Didžioji areno Public Auditorijoje tapo paversta į spalvingą gėlynų daržą su virš $40,000 vertės gėlių visokiausiais pavidalais ir išpuošimais.

Kooperuojant su Cleveland Sesquicentennial Commission, Namų ir Gėlių parodos vadovybė įrengė trijų dimensijų reprodukciją Clevesijų vaizdą, 10 pėdų aukščio, per visą milžinišką sceną Public Auditoriume.

Šioje parodoje yra daug įdomybių ne pamokinančių dalykų, ką atsilankiusieji galės matyti ir pasinaudoti.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos ži nantieji prašomi atsiliepsi į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

arba

Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

Pusčiutė Elena, arba Puscius Helen, gyvenus Brooklyn N. Y.

Račinskas, ar Raschinskas gyv. Scranton, Pa., o vėliau Brooklyn, N. Y.

Ragaišis Antanas, sunus Antano, iš Laudiškių k., Anykščių v., Utenos ap., gyvenęs Brooklyn, N. Y.

Rakuiža Leonas, Ukmergės ap., gyvenęs Brooklyn, N. Y.

Ramanauskaitės ar Romanowski, Emalina, Morta ir Lydija.

Ramanauskas Jonas, iš Vieksnių ir gyv. Rochester, N.Y

Rasiukevičius Kazys, s. Jono, iš Pažosų k., Joniškėlio v. Biržų ap., gyv. New Yorke.

Raštutienė Marija, iš Gėgždų, Tilžės apiel.

Raugalė Jonas, iš Pamalaišio, Svedasų v. Rokiškio ap.

Razgaitis Kazys, s. Igno, iš Rečgalių k. Pakruojo v. Šiaulių ap., gyv. Chicagoj.

Remeikos, Edmundas ir Vladas, s. Justino, iš Šiaulėnų v. Šiaulių ap., gyvenę Chicagoje

Ribickas Povilas, s. Jurgio Pravockų k. Taujėnų v. Ukm ap., gyv. Chicagos apielinkėj.

Rinka Kazys, dirbęs Lietuvos Raud. Kryžiaus valdyboj Kaune, Amerikon gryžęs 1940

Rinkevičiutė Marė, d. Juozo iš Aleksandravos k. Kiduvių v Šakių ap.

Rudokas Jonas, iš Laižuvos v., gyvenęs Chicagoje.

Ruškys Antanas ir jo dviejų mirusių brolių šeimos nariai.

Subačius Pranas ir Steponas gyv. Tacoma, Wash.

Sagurskis Pr., s. Jono, gimęs ir gyvenęs New Yorke.

Samanas, Povilas, gyv. Samanų k., Troškunų v.

Samuolienė-Gustaitytė Marė, duktė Kosto, iš Blioviškių k., Griškabudžio v., gyvenus Rochester, N. Y.

Shaulis Grace, ir jos sunia Charles ir Joseph, kurie lankėsi Lietuvoje 1938 ar 1939 m vasarą.

Seniunas Jonas, s. Jono, iš Kurų k., Lekėčių v., Šakių ap., gyvenęs Pennsylvanijoje.

Severinas Mykolas, gyvenęs Rochester, N. Y.

Silinavičius Dovydas, sunus Adomo, iš Raižių v. Alytaus a.

Simaitienė-Narauskaitė, Veronika, iš Skiturių k., Simno v., gyvenus Brooklyn, N. Y.

Simanavičius Antanas, Kybartų v., Vilkaviškio ap., gyv. St. Louis, Mo.

Simanavičius Kazys, iš Pyplių k., Zapyškio v.

Sinkevičienė-Paulauskaitė Ona, duktė Adomo, iš Virbalio, gyvenus Worcester, Mass.

Skarpušis Antanas, s. Jeronimo, nuo Subačiaus, gyvenęs Boston, Mass.

Skrebulis Kazys, iš Skriaudžių, gyv. Chicagoje.

Skvarčinskas Antanas, Ščiurų k., Imbrado v., gyvenęs New Yorke.

Sobutas Simočius, iš Mažeikių, gy. Chicagoj.

Stanaitis Jonas, iš Obirutų k., Vilkaviškio ap., gyv. Brooklyn, N. Y.

Stankevičiutė Adelė, d. Vinco, Nemajunų k., Birštono v., gyv. New Yorke.

Staugaitis J., gyvenęs Cicero, Ill.

Stauniula Leonas, iš Žiežmių valsčiaus.

Stočkus Jokubas, iš Telčių, gyvenęs Baltimore, Md.

Strolia Alfonsas, s. Vlado, iš Pienagalio-Troškunų.

Stuksienė-Onušaitytė Ona, iš Plokščių, gyv. Milwaukee, Wis.

Stulginskienė-Poškaitė Agota, iš Alksnupių k., Šeduvos v. Panevėžio ap.

Svirskis Julia, gyvenus New Yorke.

Šacauskas Aleksandras, sunus Juozo, iš Vizbarų k., Vainuto v., gyv. Chicagoj.

Šaligalienė-Shaligan Grakauskienė, Červinskaitė, Apolonijos ir Romualdo Černevskių d., gimus Liepojuje, gyvenus New Yorke.

Šapoka Adomas, kilęs iš Utenos, gyv. New Yorke.

Šarka-Jarmalavičius Ignas, s. Jurgio, iš Bardiškių-Siesikų, gyv. Boston, Mass.

Ščegauskas ar Ščiagauskas, Kostantinas, iš Levakalnių k., Šiluvos v., Raseinių ap.

Šečkus Juozas, s. Juozo, iš Pilviškių v., Vilkav. ap., gyv. Brooklyn, N. Y.

Šimkevičius Pranas, gyvenęs Belden, Ill.

Šimkevičiutė Liuda, d. Mykolo, iš Rietavo v., Telšių ap., gyvenus Chicagoj.

Šipelytė Marė, duktė Jono, iš Panevėžio, gyv. Chicagoje.

Šležas Povilas ar Sles Paul, iš Pumpėnų, gyv. New Yorke.

Šonta Jonas, iš Lietuvos išvykęs 1936 m.

Štaitokiutė Veronika, duktė Andriaus, iš Budviečių k., Linkuvos v., gyv. New Yorke.

Štaras Juozas, iš Naujabakainių k., Surviliškio v., Kėdainių ap., gyv. Melrose Park, Ill.

Šukaitienė-Labanauskaitė Monika, duktė Vinco, iš Alėjų k., Raseinių ap.

Šukys Antanas, iš Debeivių, Utenos ap., gyv. Chicagoj.

Šulskis Edvardas, iš Slaveinų k., Anykščių v., Utenos ap. gyvenęs Brooklyn, N. Y.

Šuntaitė Jieva, iš Lietuvos išvykus 1932 m. ir 1939 gyvenus Kalifornijoj.

Šuntaitė, Stasė, išvykus iš Lietuvos 1929 m.

Šveinickas ar Švunuckas Juozas, s. Adomo, iš Varnupio k., Pakuonio v., gyv. Chicagoj ar New Yorke.

Švilpa Juozas, kilęs iš Bairiškėlių k., Panevėžio ap.

Talandis Jonas, gyv. Chicagoje.

Tamašauskas Jonas, iš Telių, gyv. Chicagoje.

Tamošaitis Adomas, iš Naurašilių k., Smilkių p., gyvenęs Chicagoje.

Tamalionienė-Aržuolaitytė Jevanė, gyvenus Scranton, Pa.

Tiesevičius Stasys, s. Kazio, iš Rozalimo v., gyv. Chicagoj.

Tilienė-Burčikaitė, Adelė, d. Elenos Markunaitės ir Antano Burčikų, gyv. Philadelphijoje.

Trakimienė-Juodeikaitė Elena, iš Pašakių k., Baisogalos v., Kėdainių ap.

Tauklonienė-Sabutytė Pranė, gyvenus Tacoma, Wash.

Tvarijonai, Zigmas ir Adomas, s. Prano, iš Pašakių k., Baisogalos v., Kėdainių ap.

Tverega-Suslavičiutė Malvina, d. Vinco, iš Trakų ap., gyv. New Yorke.

Tumasonis Aleksandras, iš Noragėlių k., Seirijų v., Alytaus ap., gyv. Kanadoje.

AKRON, OHIO

DARBUOJASI RUBŲ RINKIMO VAJUJE

Akrono BALF 34-tas skyrius turėjo du susirinkimus ir pilnai aptarė rinkti visokias aukas Lietuvos pabėgėliams esantiems Vokietijoje ir kitose šalyse. Akrono Lietuviai 1944 ir 1945 m. atliko savo pareigą paaukodami drapanų ir pinigų, ir tikimės kad šymet padarys taip pat.

Tik šymet rinkimas kitaip sutvarkyta: jums durų nebalados rinkėjai, ką turit padovanoti patys nuneškit ar nuvežkit į Šv. Petro bažnyčios salę. Jeigu ji butų užrakinta pašaukite kleboną. Taipgi galit palikti pas J. Sebestiną, 826 Biruta St. Jeigu jums paranku galit patelefonuoti: B. Versiackas, BL 5700; K. Kupris, BL 5259; J. Laurence, HE 9051.

Aukokit ką atliekamo turit ir kas galima vartoti: drabužius, apavus, rašomus dalykus. Kaip iš pranešimų matėte, jaunuoliai einanti į mokslus neturi kuo rašyti. Dovanokit atliekamas rašomas plunksnas, nupirkit paišelių. Taipgi reikalinga mažiems vaikučiams drapanėlių. Viską tą pristatykite antrašu 1414 East Avenue.

BALF Skyriaus valdybą sudaro pirm. B. Versiackas, sekretorius J. V. Ramoška, iždininkas B. Yarašius.

J. V. Ramoška.

ROCHESTER, N. Y.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Vasario 24 d., 11 val. ryto, vargonams graudžiai gaudžiant, į bažnyčią in corpore įžygiavo Legijonierių vedamos Lietuviškos draugijos. Mišias atnašavo ir pritaikintą pamokslą pasakė Kun. Pr. Valiukas. Po mišių sugiedota Lietuvos Himnas.

Po pietų, 3 val., Šv. Jurgio parapijos erdvi salė jau buvo publikos perpildyta. Susirinkimą atidarė ALT skyriaus pirmininkas P. Norkeliunas, pakviesdamas mokyklos jauniausius išpildyti dalį programo, sugiedant Lietuvos Himną ir kelias kitas daineles.

Kalbas pasakė Dr. P. Montvillas, iš Canandaigua, ir kita viešnia, Alena Devenienė iš Waterbury, Conn.

Paskiau perskaityta ir priimta rezoliucija, kuri pasiųsta Prez. Trumanui, Sekr. Byrnes, senatoriams, kongresmanams, Pabaltijo šalių atstovybėms ir tt. Po rezoliucijomis pasirašė P. Norkeliunas ir V. J. Apton. Aukų surinkta $190.

Tariame didelį dėkui p-lei M. Pikunaitei už jos pasidarbavimą Lietuvos laisvės gynimo reikaluose.

Po prakalbų, kalbėtojus, kleboną Kun. J. Bakšį ir keletą kitų pasikvietė pas save vaišėms ponios Viktorija Dirsienė ir Ona Apanavičienė.

V. J. A.

•TABAKO derlius šioje šalyje 1945 metais siekė virš du bilijonus svarų, arba 4 nuoš. daugiau negu 1944 metais.

NOTARY PUBLIC

PADAROMI AFFIDAVITAI REIKALINGI GIMINIŲ PATRAUKIMUI Į AMERIKĄ

Suteikiami patarimai tais reikalais.

Turint reikalą notarizuoti dokumentus kreipkitės į

K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave.
ENdicott 4486

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jusų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, del apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS
609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAin 1773.

THE MAY Co's.

BASEMENTE

JAUNOMS PANELĖMS

GRYNOS VILNOS SWEATERIAI

Jie yra nauji ir skirtingi! 100% minkšti grynos vilnos zephyr sweateriai su trumpom rankovėm ir tiesiom apačiom. Susegamų užpakalyje ir užsimaunamų stylių. Visose mėgiamose spalvose. Maži, vidutiniai ir dideli. **1.99**

Mergaitėms "Mitzi"

BLIUSKOS

1.40

Puikios trumpom rankovėm stylių balto broadcloth, apvedžiotos apsiuvinėtos spalvuotais apvadais. Mieros nuo 7 iki 12.

Jerkin Siutai

LANGUOCIAI

3.36

Puikių naujų spalvų languočių šone susegami jerkins ir kvolduoti sijonukai pritaikytos medžiagos. Mieros 7 iki 14.

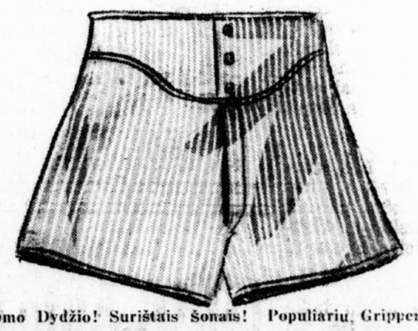

Pritaikomo Dydžio! Surištais Šonais! Populiariu Gripper Frontu!

VYRAMS KELNAITES

Vyrams geros rušies dryžiuotos broadcloth apatinės kelnaitės surišamais šonais ir gripper priešakiu geram dėvėjimui. Mieros 30 iki 42. **60c**

The DIAL TONE Signalas Reiškia

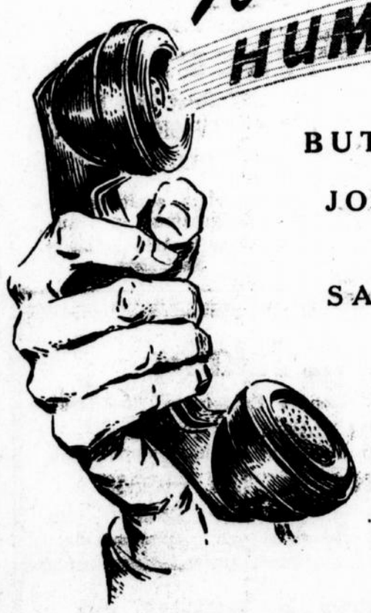

"Number, Please"
HUM-M-M-M

BUTINAI **PALAUK**

JO PIRM PRADEDANT

SAVO Dial SUKIMĄ

• Tas dial tonas yra jusų signalas pradėti sukti savo dial numerius. Butinai palaukit jo. Jeigu suksit dial **pirma** negu išgirsit Dial Toną, jųs gausit nenerą numerį—arba visai negausit—ir turėsit pradėti išnaujo.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

IMMEDIATE APPRAISAL AND QUICK ACTION ON FIRST MORTGAGE LOANS

The Cleveland Trust Company

FOUNDED 1894 — 47 NEIGHBORHOOD OFFICES — EVERY BANKING SERVICE

THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Laiškai nuo Pabėgėlių Giminėms Čia

Dirvoje yra laiškai nuo pabėgėlių, kurie ieško savo giminių Clevelande:

Julius Rubys, 1940 m. gyvenęs Clevelande. Ieško Regina Rubavičiutė, duktė Jono.

Juozas Naurušas — ieško duktė Naurušaitė.

Emiliją, Povilą ir Vladą Meškauskus ieško Ona Apšegaitė-Dagienė.

Antanas Lapinskas, iš Žeimelio v., ieško Aleksas Laikunas.

Juozo Daunoros laiškas siųstas į Vokietiją, sugryžo Dirvos adresu. Kas siuntė, atsiimkit.

Antanina Kilikevičienė - Slavėnaitė, gyv. Clevelande, jos ieško Algirdas Palionis, Dzivilškių k.

Juzefą ir Bronę Pilipaites — ieško Kun. Fabijonas Kireilis.

Juozą Lincevičių ieško Kazys Lincevičius.

Veronikai Smalstis yra laiškas nuo E. Arbačiausko.

Feliksui ir Jurgiui Sklėriui yra laiškas nuo Elenos Nakaitės Arbačiauskienės.

Stasiui Čižinauskui yra laiškas nuo Elenos Čižinauskaitės.

Jurgiui Miliauskui yra laiškas nuo Alberto Miliausko.

Onai Augustienei (Anna August) yra laiškas nuo Jono Kizlaičio.

Juozui Malinauskui yra laiškas nuo Stasės Butkiutės-Bendzienės.

NAMŲ statyba Clevelande eina lėtai. 1946 metams iki šios naujų namų statymui išduota tik 652 leidimai.

Mažai ką teaprupins toks nežymus gyvenamų namų skaičius.

Saugokit Senesnius nuo Mirties Trafike

Einant šiam numeriui į spaudą 28 asmenys užmušti trafiko nelaimėse nuo metų pradžios. Iš to skaičiaus 23 užmušta pėkstieji. Iš tų 23 pėkščiųjų kurie prarado savo gyvastis tiktai trys buvo mažiau 50 metų amžiaus. Pasirodo kad žmogaus amžiui didėjant, nelaimės didėja. Penki asmenys užmušti trafiko nelaimėse buvo tarp 50 ir 60 metų. Didžiausias skaičius aukų buvo iš senesnių tarpo, nuo 60 metų ir daugiau.

Aišku yra kad jei norime sumažinti trafiko aukų skaičių, reikalinga didesnio atsižiurėjimo ir susirupino musų senesnio amžiaus žmonėmis. Policijos Saugos Programas taikoma ypač tai grupei. Tačiau veikmingiausias senesniųjų apsaugos budas gali paeiti iš jaunesniųjų šeimos narių. Kai senukai eina vakare pasivaikščioti gerai butų kad kas iš jaunesnių eitų kartu su jais. Prie apsaugos jų gyvasčių, dar butų duodama jiems taip reikalingas draugingumas.

Jeigu nėra kas su jais gali eiti, butinai žiurėkit kad vaikščiodami vakare seniejį dėvėtų ant savęs ką balto. Baltas dalykas net prastoje tamsoje patėmijamas. Tas duos važiuojančiam motoristui progą geriau pamatyti einančius.

Policijos statistikos parodo kad 23 iš tų 28 užmuštų trafiko nelaimėse sutiko mirtį vakaro metu pakliuvę po automobiliu. Ši žinia turėtų atkreipti dėmesį kiekvieno Clevelando motoristo ypatingai kuomet senyvas asmuo eina skersai gatvę. Cleveland Police Dept.

JACK & HEINTZ, Inc., garsi Clevelando dirbtuvė, į kurią karo metu visi norėjo patekti dirbti, dabar paskelbė susijungus su kita, Precision Products Corp.

Karo metu septyniose dirbtuvėse Clevelande Jahco laikė 9,000 darbininkų. Dabar jai dirba apie 1,500 darbininkų.

Jahco nori apimti ir kitas kompanijas kad galėtų išdirbti įvairius kitus dalykus panaudojimui pilnų savo dirbtuvių galimybių.

Naujos kompanijos prezidentu **išrinktas New Yorkietis B. C. Milner, Jr.**

Veteranai, Registruokites Balsavimams

Visi kurie norės balsuoti šį pavasarį Ohio viršininkų nominacijose, privalo užsiregistruoti. Ypač svarbu kad užsiregistruotų gryžę karo veteranai, nes jie yra piliečiai, bet nebuvę namie ir pakeitę adresus, neturės teisės balsuoti.

Užsiregistravimo dienos liko Kovo 15, 18, 19, 20. Reikia kreiptis į City Hall, Registration Division, kuri atdara vakarais iki 9 val. paminėtomis dienomis.

PAGREITINS LAIKĄ

Clevelande vėl ruošiamasi pagreitint laiką vasarai viena valanda. Jeigu tas bus nutarta tai bus įvesta nuo Balandžio mėnesio iki rudens.

JIEŠKO DARBŲ

U. S. Employment Service vadovybė užvedė platų programą suradimui darbų tukstančiams likusių be darbo darbininkų ir karo veteranams kurių kasdien daugiau sugryžta.

•TRAFIKO nelaimėse Clevelando srityje nuo metų pradžios iki Kovo 14 užmušta 28 asmenys. Pernai per tą pat laikotarpį užmuštų buvo tiktai 13. Po karo, važinėtojai matyt pradėjo betvarkiai automobiliais blaškytis, ar pėkstieji neatsargiai vaikščioti gatvėse kur automobiliai duzgia.

KARO REIKMENŲ DIDELIS PERVIRŠIS

Iki šiol Clevelando srityje randasi 168 milijonų dolarių vertės atlikusių karo gaminių. Iki galo šių metų sako tų reikmenų kiekis pasidarys 300 milijonų dolarių vertės.

Nekurie tie dalykai tinkami civiliam, bet kiti dalykai neturi jokios vertės.

Kova su Džiova Akrone ir Clevelande

Akronas turi gerą džiovos kontrolės programą per eilę metų, taip kad iki 1944 metų mirtingumas nuo džiovos tame mieste nupuolė iki 24 nuo 100,000 gyventojų.

Clevelande tuo pat laiku nežiurint padaryto didelio progreso per pastarus 40 metų, mirimų skaičius nuo džiovos vis dar siekia 55 nuo 100,000 gyventojų.

Cuyahoga apskrityje norima leisti nubalsavimui skyrimas apie 5 milijonų dolarių sumos parupinimui ligoninės ir patalpų džiovininkų gydymui.

GRYŽO IŠ FLORIDOS

Biznierius Kazys Leimonas, praleido apie mėnesį laiko kelionėje Floridoje, apvažinėjo ją plačiai savo automobiliu, ir vėl sugryžo į biznį. Matė daug įdomybių ir gražių dalykų. Kelione patenkintas.

MIRIMAI

ONA ŠALČIUVIENĖ, 62 m., nuo 1378 E. 66 st. (po tėvais Užkuraitis), mirė Kovo 7, palaidota Kovo 11, Kalvarijos kapinėse. Pamaldos atsibuvo Šv. Jurgio bažnyčioje.

Velionė Amerikoje išgyveno 36 metus. Dvi savaitės atgal ji atvažiavo į Clevelandą iš Minden, W. Va., serganti, pas savo dukterį, Anna Walters.

Liko duktė Anna Walters, sunus Juozas Šalčius, brolis Jonas Rogers (Užkuraitis), Minden, W. Va., ir anukai Raymond ir Joseph Walters.

JUOZAS MANKEVIČIUS, mirė Kovo 13, nuo 6034 Superior ave. Laidojamas Kovo 16, Kalvarijos kapinėse. Pamaldos 9:30 val. ryto, Šv. Jurgio bažnyčioje.

Velionis Amerikoj išgyveno 45 metus, Clevelande 22 m.

Liko Anna Brown, Peter Mankewich, Magnus Mankewich, Mary, Frances, Anthony, jo vaikai, ir brolis Augustas Mankevičius, Dayton, O.

PIJUŠAS GAVĖNAS, iš Diamond, Ohio, mirė Kovo 9 d., Juozo Giniaus namuose, 6932 Lawnview ave. Palaidotas Kovo 12, Highland Park kapinėse.

Clevelande buvo pusantro mėnesio, Amerikoje išgyveno 35 m. Balsupių k., Vilkaviškio ap. Buvo 62 m. amžiaus. Liko jo sesuo Veronica Young.

JUOZAS STRIMAITIS, seno amžiaus, mirė Kovo 10, palaidotas Kovo 14 d., Kalvarijos kapinėse. Pamaldos atsibuvo naujoje parapijoje.

Velionis Clevelande išgyveno 40 metų, Amerikoje išviso 50 metų. Buvo pusbrolis Aniceto B. Strimaičio, buvusio SLA sekretoriaus, kuris mirė pereitą metą.

Liko sunus Vincas ir duktė, Mrs. Nellie Debesis. Gyveno 9125 Kenmore ave.

Visų šių keturių laidojime pasitarnavo Wilkelis Funeral Home.

BALSUOS UŽ 35 MILIJONŲ BONDSŲ PASKOLĄ

Clevelando miesto tarybos tapo užtvirtintas platus miesto gerinimų programas, kurio pravedimui reikalinga bus 35 milijonų dolarių suma.

Tą sumą gauti reikalinga piliečių užgyrimo, todel tas reikalas bus patiektas balsavimui Gegužės 7 d.

REIKALINGA senyva moteris pagelbėti prie Lietuviško Restauranto. Geri namai ir užmokestis. Telef. PR 4929.

REIKALINGA 5 KAMBARIAI Šeimai be vaikų, reikės 5 kambarių Balandžio ar Gegužės mėnesį. Kas turėsit tuščią viršų tuo laiku, praneškit dabar į DIRVOS Ofisą, En. 4486.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO PHONE: ENdicott 4486

Lithuania's Right to Independence

Address of Andre Schenker, at Hotel Elton, Waterbury, Conn., February 24, on the 28th Anniversary of Lithuania's Independence, broadcasted from Station WATR.

Lithuanians — Friends of Lithuania — and all those who believe in the Wilsonian Principles of Self Determination of Nations and in the Atlantic Charter. We have gathered here today to celebrate the 28th anniversary of the latest Lithuanian independence.

I say latest because indeed Lithuania is not just twenty eight years old. — No indeed, it is much more than that. It was two hundred and fifty six years before Columbus discovered America that Lithuania was first united into one independent country. Even before that, before 1236 the Lithuanians were there as a people, though like most of the other European peoples they were divided into numerous feudal states.

The Lithuanians are an older people than the French, or the English, or the modern Germans. They came to settle on the shores of the Baltic sea nearly five thousand years ago. Just about at the same time the Egyptians were building their latest Pyramids, and two milleniums before there was a city called Rome. In view of these facts we can truly say: The Lithuanians endure — or: Lithuania forever.

Like all the other lands of Eastern Europe, Lithuania has been sometimes independent, sometimes united to another, sometimes conquered. At times it has been a small country; at other times it has been very large. Like Poland with which it was once united, it has had several lives. It has been born, it has died as an independent country, it has been born again. The last time it was born was in February 1918. It is that rebirth we celebrate today.

The modern Republic of Lithuania is small, just a little more than four times the size of Connecticut. It is, however, a real national state.

The language is Lithuanian, which is neither a Slavic nor a Germanic language. Some trace it to the old Sanskrit of India, but it has been influenced by Latin and by other languages.

The people of the republic are more than 80% Lithuanians. The next largest racial group being Jewish. These Lithuanians are not Slavs like the Poles or the Russians. They are an ancient race related only to the Letts who live to the north. The Lithuanians are Roman Catholics. More than 80% is Catholic, 9½% of the population is Protestant, a little over 7% was Jewish before the war. Thus racially, religiously, and linguistically the Lithuanians are decidedly different from the Russians.

We say that we are here to celebrate the 28th anniversary of Lithuanian independence!

But Lithuania is not independent. It is occupied by the troops of a foreign power, it is controlled from Moscow.

Nationally and religiously it is no longer free. Yet it wants to be free. How do we know that? Well, really we don't. The Lithuanians I have spoken with, some of them who were in Lithuania when the country was taken over by the Russians, all seem to agree that they want their country to be independent from Russia.

However, there has been no free vote in the country to decide that question. Still, the very fact that Russia has not allowed a free vote seems to be a good indication it would be a vote for independence.

Then too, we remember that Soviet Russia took Lithuania by force of arms. This despite the fact that the Lithuanians had been very friendly to Russia.

At the close of the First World War, Lithuania had gained its independence from Russia. It might, therefore, have been expected that the two countries — Lithuania and Russia — might have been enemies. They were not. They were friendly. The reason for this was in part difficulties existing between Lithuania and Poland over the Vilno district and the fact that Polish troops seized the district. Opposition to Poland made Lithuania get closer to Russia. When a defensive league was formed among states bordering Russia, a league against Russia, Lithuania refused to join it.

Later the Lithuanian government planned its national defense in collaboration with Russia. Camps and barracks were built to house an army larger than that of Lithuania. It was no secret that in case of war these barracks were to be occupied by Soviet Russian troops. The two countries were to be allied.

Came September 1939, the Nazis crossed the Polish frontier. The foreign ministers of Lithuania, Latvia, and Estonia traveled to Moscow where a mutual defense agreement was reached. Under the terms of this agreement, Lithuania allowed Red Army soldiers and units of the Red Army Air Force to move into Lithuania. All this was to enable Russia to take the necessary steps for a defensive war against Germany. It was for the defense of Russia more than of the Baltic states, because the latter might have remained neutral as Sweden did. They chose to side with Russia.

The 1939 treaty with Russia specified that neither the treaty, nor the Russian troops would in any way impair the sovereign rights and the internal regimes of the Baltic states. This was ignored by Moscow. Once the Russian armies were in the Baltic states, they took over. In August 1940, the three Baltic states, including Lithuania, were "admitted" in the Soviet Union. This word "admitted" is only a cover for forceful annexation.

Moscow has advanced two reasons in defense of its annexation of the Baltic states. First of all, defense against Germany, and secondly the necessity for Russia of acquiring ports on the Baltic. Neither argument is valid. In the matter of defense the Baltic states were already co-operating with Russia, and they would have fought better against the Germans if their own armies had not been disorganized and their leaders removed in the process of Russification. Such as it was, the Lithuanians and other Baltic people opposed the Germans, but Russia had largely deprived them of the ability to fight. (To be continued.)

LITHUANIA SPEAKS

By Frances M. Siedlik

Men who conquered with true might
Take pleasure in ruins they have made;
But our souls lie hid beneath the night
Awaiting the dawn of future unafraid.

Remember, in labor only rests fame
And not in worldly gains.
O, master now, of our land and sea,
Our rocky shores may spell thy catastrophe!

Our feet still yearn the ancient hills,
Our hearts patiently await until
The thunder of freedom rings
And the prayer of thanks we'll sing!

Remember, we have not lost our souls,
Nor the spirit of prayer and toil;
This spirit which deeply hidden lies
In Lithuanian hearts, WILL NEVER DIE!

TAUPŲS ŽMONĖS IŠ LIETUVOS

rado saugumą savo pinigams čia nuo 1849 ... kartu su teisingu patarimu kokis buvo reikalingas pinigų dalykuose. Jųs rasit, taipgi!

Society for Savings

Įsteigta 1849
Tai Žmonių Bankas ant Public Square

- **$10,000 Išstatymas** Gėlių, Augmenų ir Krumų in Main Arena.
- **"Blue Ribbon Bungalow"**, visiškai įrengta, su rakandais ir aplinkui namą papuošimu.
- **Išvirkščias Namas,** pamokinantis išstatymas Home Builders' Association.
- **$50,000 Išstatymas** naujausių elektriškų įrengimų. Moderninė gaso virtuvė.
- **Pemokinanti** ir palinksminanti išstatymai svarbųs kiekvienam šeimos nariui.

REGULIARĖ ĮŽANGA 65c
įskaitant Federal Tax

PARODOS VALANDOS
Atidarymas Kovo 16—2 iki 11 vak.
Sekmad. Kovo 17—1 iki 10 vak.
Kovo 18 iki 23—11 ryto iki 11 v.

"PUIKIAUSIA METO PARODA"

BROTHERS CAFE
LIETUVIŠKA UŽEIGA
1603 E. 79th Street
DEGTINĖ ALUS VYNAS
Užkviečiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.
Atdara nedėldieniais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

TREE'S CAFE
1457 East 71st Street
LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS DEGTINĖ VYNAS
Smagi vieta sueiti savo senus pažystamus ir draugus.
Eleanor ir Anthony Budas
Savininkai

PERMANENT WAVE SPECIALS TIK SU ŠIUO SKELBIMU

Tukstančiai Klausinėjo kada įvyks Šis Didelis Metinis Įvykis	
Kurl-Mor Kro-Kin-ole	$2.95
Marlene Oil Waves	$3.95
Revitalizing Oil Waves	$4.95
Duart Oil Waves	$5.95
Creme Oil Waves	$7.50
Permanents for grey hair	$8.95
Machineless Waves	$5.95
Cold Permanents	$10.00
Pin-Curl Permanents	$12.00
Creme De Lite Waves	$14.00
Permanents for Fine—Hard to curl hair	$15.00

DYKAI Plaukų kirpimas, setiniimas su visais permenents. Gausit tą patį pirmos rušies wave šiame musų DIDELIAME nupiginime. Geriausios medžiagos ką pinigai pirka. Visos waves garantuota.

IDEAL PERMANENT WAVE SHOP
1634 EUCLID AVENUE Phone MAin 4580

Automatinis Gasu šildymas
Paversk savo Furnasą Modernine Šildymo Sistema
Taipgi Automatiški Vandens Šildytojai
ATSIKRATYKIT PURVO, PELENŲ ir ANGLIES DULKIŲ.
TRI-VET APPLIANCE SERVICE
PO. 9548 IV. 6633
FRANK ORPSE (URBSAITIS) SAV.

Della C. Jakubs
(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALE VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE. ENdicott 1763

JUOZAS PEČIULIS

Išdirba PLIENINES (Steel) VENETIAN BLINDS
Visos musų išdirbamos Venetian Blinds langams yra geriausio plieno; darbas taipgi geras. Mes taipgi padarom WINDOW SHADES langams. Prašome visų Lietuvių kreiptis į mus, o gausite tinkamą patarnavimą. Rašykit atvirutę arba skambinkit telefonu, ar tiesiog matykite mus.
SUN VENETIAN BLINDS
Call IVanhoe 3956 18609 KEWANEE AVENUE

THE KRAMER & REICH CO.
7010 Superior Ave Atdara Vakarais
VYRAMS REIKMENYS
VYRAMS ir VAIKINAMS
SKRYBĖLĖS · SWEATERIAI
KELNĖS · ŽAKIETAI
DYKAI GREEN STAMPS su kožnu pirkiniu. DYKAI
Čia galit iškeisti savo Stamp Books.

OFFICIAL
1946 Auto License Bureau
Dirvos Ofice—6820 Superior Ave.
Atdara nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak.
March 1 iki 30. Ateikit anksti.
Anna Karpius—Deputy Registrar

Wilkelis Funeral Home
PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS
6202 Superior Ave. HEnderson 9292